

Ankenævnet *for* Forsikring

Den 31. august 2022 blev i sag nr. 97479:

XXXXXXXXXXXXXXXXXXXXX
XXXXXXXXXXXXXXXXXXXXX
XXXXXXXXXXXXXXXXXXXXX

mod

Alm. Brand Liv og Pension A/S
Midtermolen 7
2100 København Ø

afsagt

k e n d e l s e :

Forsikringstageren har forsikring ved tab af erhvervsevne. I klageskema af 2/11 2021 til nævnet samt i vedlagte bilag har klagerens advokat bl.a. anført:

"Hermed påklager jeg på vegne af [klageren] Alm. Brand Liv & Pensions afgørelse af 20. september 2021 med påstand om, at selskabet skal anerkende, at [klagerens] erhvervsevne er nedsat til principalt 1/3 af fuld erhvervsevne, subsidiært med minimum 50 % af fuld erhvervsevne, og at han derfor opfylder betingelserne for at få udbetalt invaliderente og præmiefritagelse.

SAGSFREMSTILLING

[Klageren] er uddannet ... og har arbejdet som sådan i en længere årrække.

[Klageren] pådrog sig den 17. november 2012 en piskesmældslæsion, og følgerne af denne piskesmældslæsion bestod i smerter i nakke og højre skulder samt svimmelhed og hovedpine, jf. den som bilag 1 fremlagte neurologiske speciallægeerklæring af 29. april 2014.

Den 12. maj 2014 traf Alm. Brand afgørelse om, at [klageren] som følge af piskesmældslæsionen havde en méngrad på 8 %, jf. bilag 2.

[Klageren] pådrog sig den 6. november 2014 en yderligere skade i ryggen, idet han fik en diskusprolaps, og [klagerens] ryggener forårsaget af piskesmældslæsionen blev akut og drastisk forværret efter diskusprolapsen den 6. november 2014.

Diskusprolapsen medførte svære rygsmerter og smerteudstrålinger til venstre ben og fod, og smerterne blev forværrede i stående og siddende stillinger, ligesom [klageren] havde nedsat bevægelighed i lændehvirvelsøjlen og nedsat sensibilitet på venstre ben, og [klageren] var fuldtids-

sygemeldt som følge heraf fra den 6. november til den 19. november 2014, hvor han genoptog sit arbejde på nedsat tid ca. 2-3 timer dagligt.

I perioden 10. - 23. december 2014 afholdt [klageren] fædreorlov, og herefter genoptog han arbejdet på deltid i ca. 2-3 timer dagligt frem til den 9. februar 2015, hvor rygsmerterne igen tiltog, og han igen blev sygemeldt på fuld tid.

[Klageren] blev opereret for sin diskusprolaps den 26. februar 2015 og genoptog medio marts 2015 sit arbejde på deltid med 2-3 timer dagligt. Der henvises i den forbindelse til den som bilag 3 fremlagte mulighedserklæring fra maj 2015, hvoraf det fremgår, at [klageren] maksimalt kunne arbejde 3-4 timer dagligt.

[Klageren] havde også efter operationen store ryggener, og disse ryggener, sammenholdt med generne efter piskesmældslæsionen, resulterede i, at der skulle tages skånehensyn i forbindelse med tilrettelæggelsen af [klagerens] arbejdsvilkår.

[Klageren] deltog i perioden februar 2015 til august 2016 i fysioterapeutisk behandling og træning, jf. bilag 4-5.

Den 14. august 2015 blev der afholdt et møde mellem [klageren], ... og ... Kommune. Af referatet – der er fremlagt som bilag 6 – fremgår det blandt andet, at [klageren] havde behov for en række skånehensyn for at kunne bestride sit arbejde (skånebehovene bestod i hvile midt på dagen samt varierende arbejdsstillinger og opgaver uden siddende eller stående arbejde i længere tid ad gangen, samt nedsættelse af arbejdstiden). Det fremgår også, at [klageren] i uge 33 havde forøget sin arbejdstid, og at dette havde resulteret i stærke smerter.

I slutningen af august 2015 og efter få uger med forøget arbejdstid forværredes [klagerens] tilstand, og af den som bilag 7 fremlagte lægeerklæring fremgår det, at *'[klageren] er den 27/2-2015 blevet opereret for Discus Prolaps på ... Sygehus. Patienten er i gang med en fysioterapeutisk genoptræning. Den 6/8-2015 er patienten blevet genvurderet på [sygehus] og planen er at han skal fortsætte med genoptræningen. Patienten kan for nuværende max arbejde 16 timer ugentligt. Har forsøgt at stige i tiden, dog med provokation af svære rygsmerter. Jeg som patientens egen læge fraråder en stigning i ugentligt timeantal til og med den 1. januar 2016.'*

Den 2. september 2015, jf. bilag 8 traf Alm. Brand Liv & Pension afgørelse om, at selskabet havde vurderet, at [klagerens] erhvervsevne var nedsat til mellem 1/2 og 1/3 af fuld erhvervsevne, og at han derfor var berettiget til udbetaling af invaliderente og præmiefritagelse.

Kort tid herefter – den 14. september 2015 – blev [klageren] afskediget af [arbejdsgiver1], jf. bilag 9 på grund af, at hans langvarige sygefravær medførte driftsmæssige gener for selskabet. [Klageren] anlagde herefter retssag mod [arbejdsgiveren] med påstand om, at han var berettiget til en godtgørelse for usaglig afskedigelse, idet han var handikappet og at afskedigelsen af ham var i strid med diskriminationsforbuddet i forskelsbehandlingsloven.

Den 7. december 2015 meddelte Alm. Brand Liv & Pension, at selskabet havde gennemgået [klagerens] helbredsoplysninger, og at selskabet havde vurderet, at [klagerens] generelle erhvervsevne var nedsat til 1/3, og at han derfor var berettiget til betaling af fuld invaliderente, jf. bilag 10.

Ved dom af 12. december 2018 gav ... Byret [klageren] medhold i, at han var handikappet og at [klageren] derfor var berettiget til en godtgørelse på kr. 1.031.375 med tillæg af procesrente. [Arbejdsgiver1] ankede dommen, men hævede anken efter ... Landsrets tilkendegivelse, jf. den som bilag 11 fremlagte retsbog, hvorved byretsdommen stod ved magt.

Af ortopædkirurgisk speciallægeerklæring af 8. oktober 2015, jf. bilag 12 fremgår det blandt andet, at [klageren] fortsat har konstante smerter i lænden og udstråling til venstre ben og fod, og speciallægen konkluderer, at der ikke kunne gives nogen endelig prognose for udviklingen i [klagerens] lidelser, men at det kunne konstateres, at [klageren] ikke havde haft god effekt af operationen, hvorfor han skulle udredes yderligere.

... Privathospital har i journalnotat af 21. december 2015 anført, jf. bilag 13, at:
'[...]

Vurdering/konklusion

Mener jeg at MR-scanningen giver mistanke om påvirkning både af 5. lumbale og 1. sakrale rod på venstre side og dette er i ganske god overensstemmelse med pt.'s klinik.

Samtidig en ret udtalt degeneration af diskus mellem L4 og L5.

På det foreliggende mener jeg, at der er indikation for at tilbyde operation med rekompresion af 5. lumbale rod på venstre side og muligvis udtømning af diskus der samt dekompression af 1. sakrale rod på venstre side. [...]

... Privathospital har den 1. februar 2016, jf. bilag 14, også konkluderet, at den kliniske tilstand ikke var forbedret, og at der fortsat var klar operationsindikation, samt har i journalnotat af 15. maj 2017, jf. bilag 15, konkluderet, at [klagerens] helbredstilstand er stationær.

Af speciallægeerklæring af 24. august 2017, jf. bilag 16, fremgår blandt andet, at [klagerens] diagnose var: '[...] følger efter discusprolaps i lænden med nerverodspåvirkning'.

Den 20. december 2017 blev [klageren] bevilget et fleksjob, idet hans hjemkommune har vurderet, at [klagerens] erhvervsevne er væsentligt og varigt nedsat, jf. bilag 17.

Den 12. marts 2019, jf. bilag 18, meddelte [andet selskab] [klageren] præmiefritagelse og udbetaling af invalidesum, idet selskabet vurderede, at [klagerens] erhvervsevne var nedsat med 2/3.

Som følge af [klagerens] helbredsproblemer skal der tages en række skånehensyn ved arbejdstilrettelæggelsen. De anførte skånehensyn består i, at [klageren] skal have mulighed for at hvile midt på dagen samt have varierende arbejdsstillinger og opgaver uden siddende eller stående arbejde i længere tid ad gangen, ligesom [klageren] har brug for reduceret arbejdstid.

[Klagerens] helbredsgener omfatter for indeværende – men er ikke begrænset til – konstante lændesmerter, smerteforværring ved tunge løft, udstrålende smerter og føleforstyrrelse i venstre ben, smerter og nedsat bevægelighed i nakke, samt nedsat bevægelighed i venstre arm. Tilstanden blev forværret i foråret 2021 som følge af, at [klageren] havde foretaget et 'forkert' løft. Ved hjælp af fysioterapi er [klagerens] helbredstilstand bragt tilbage til status quo, dvs. fra før foråret 2021.

Det kan oplyses, at [klageren] i perioden 15. april 2016 til den 15. juni 2018 har været deltidsansat ... hos [arbejdsgiver2] med en ugentlig arbejdstid på 10 timer, jf. bilag 19. Fra den 16. juni 2018

har [klageren] været selvstændig ... (...) hos [arbejdsgiver3]. Som selvstændig ... arbejder [klageren] fortsat 10 timer om ugen, og hans helbredstilstand er således uforandret. Der kan i den forbindelse henvises til speciallæge [speciallæge i neurokirurgi] lægeerklæring af 15. april 2018 (bilag 20) hvoraf det blandt andet fremgår, at [klagerens] helbredstilstand er uforandret og stationær. Som bilag 21 fremlægges endvidere [klagerens] medicinskema, hvoraf det fremgår, at [klageren] får ordineret smertestillende medicin.

Endelig fremlægges som bilag 22 statusnotat fra egen læge af 31. august 2021, hvoraf det fremgår, at [klagerens] helbredstilstand er uændret, samt som bilag 23 journal fra fysioterapeut, hvoraf det fremgår, at [klageren] løbende får fysioterapibehandling.

I foråret 2021 foretog Alm. Brand Liv & Pension – gennem et advokatfirma – en undersøgelse af, hvorvidt [klagerens] privat- og arbejdsliv svarede til dét, som han havde oplyst til selskabet.

I perioden februar – juli 2021 har 5 privatdetektiver overvåget [klageren] i en række private og erhvervsmæssige sammenhænge. På baggrund af blandt andet de foretagne observationer meddelte advokatfirmaet på vegne af Alm. Brand Liv & Pension ved brev af 23. juli 2021, jf. bilag 24, at selskabet ikke længere vurderede, at [klagerens] erhvervsevne var nedsat i dækningsberettiget grad, og at udbetalingen af invaliderente mm. derfor ville blive bragt til ophør. Som begrundelse herfor blev der blandt andet anført, at [klageren] på de dage, hvor han var under observation, ikke udviste en adfærd, der understøttede, at hans erhvervsevne var nedsat. Dette bestrides.

Ved brev af 25. august 2021 fastholdt jeg på vegne af [klageren], at hans erhvervsevne var nedsat i dækningsberettiget grad, jf. bilag 25. I brevet blev de af selskabet fremførte synspunkter tilbagevist, idet det blandt andet blev anført, at [klagerens] fysiske aktivitetsniveau ikke var uforeneligt med en erhvervsevne på 1/3 af fuld erhvervsevne, idet det blandt andet blev fremhævet, at [klageren] ikke har arbejdet mere end 10 timer ugentligt som ..., og at han fik hjælp til en lang række praktiske gøremål på sin ... ejendom af sin hustru, sine venner samt en maskinstation.

Den 20. september 2021 fastholdt advokatfirmaet på vegne af Alm. Brand Liv & Pension, at [klagerens] erhvervsevne ikke længere var nedsat i dækningsberettiget grad, hvorfor denne klage er nødvendiggjort, jf. bilag 26.

ARGUMENTATION

Det kan på baggrund af de lægelige oplysninger lægges til grund, at [klagerens] erhvervsevne – som følge af et piskesmæld og en diskusprolaps – er varigt og væsentligt nedsat. Det kan i den forbindelse lægges til grund, at [klageren]s erhvervsevne er nedsat til 1/3 af fuld erhvervsevne, jf. også Alm. Brand Liv & Pensions afgørelse af 7. december 2015.

Det kan endvidere lægges til grund, at [klagerens] helbredstilstand har været stationær i en længere årrække, og at der ikke er indtrådt en forbedring af hans helbredstilstand.

Det kan i relation til Alm. Brand Liv & Pensions synspunkter (fremført i de som bilag 26 og bilag 24 fremlagte breve) bemærkes følgende:

[Klageren] arbejder fortsat cirka 10 timer ugentligt som ... i sin virksomhed. Virksomhedens omsætning er steget, men dette indebærer ikke, at [klageren] arbejder mere end 10 timer. Omsæt-

ningsstigningen er alene en konsekvens af, at [klageren] har tilkøbt kontorhjælp, og at han gennem sit arbejde har fået en større kundemasse. Det kan i den forbindelse bemærkes, at [klageren] får hjælp til at varetage en række administrative opgaver i firmaet, jf. dels bilag 27 som vedrører [klagerens] tilkøb af kontorhjælp fra ... s kontor i [by], jf. dels bilag 28 som vedrører tilkøb af kontorhjælp fra [klagerens] hustru Det bemærkes for en god ordens skyld, at der fsva. tilkøb af kontorhjælp fra ... er tale om bistand, der ligger ud over den administrative bistand, som [klageren] allerede betaler for gennem ... afgiften på 21,5 %.

[Klageren] har endvidere indrettet en hvileplads på sit kontor, jf. det som bilag 29 fremlagte fotografi. [klageren] hviler sig ofte i løbet af sin korte arbejdsdag.

[klageren] har endvidere mulighed for at tilrettelægge sit arbejde således, at han – såfremt han ønsker at udføre fysisk arbejde på sin ... ejendom eller deltage i et bestyrelsesmøde – kan reducere sin ugentlige arbejdstid med henblik på at sikre, at han ikke arbejder mere, end det hans helbredsforhold tillader.

Hvad angår [klageren] og hans hustrus ... virksomhed (CVR ...) kan det bemærkes, at driften varetages af en maskinstation samt ved venner og familiens hjælp. [Klageren] udfører kun i underordnet omfang arbejde på ejendommen, idet det primært består i tilsyn. Arbejdet udføres i det væsentlige med maskiner og kun i det omfang, [klagerens] helbredsforhold tillader det. Det kan i den forbindelse bemærkes, at [klageren] en gang i mellem har udført arbejdsopgaver på ejendommen der har påført ham yderligere smerter. Ved disse lejligheder har [klageren] efterfølgende måtte hvile sig, tage smertestillende medicin samt afholde sig fra fysiske aktiviteter.

En del af den til ejendommen tilhørende jord er endvidere blevet tilplantet med skov med henblik på at reducere arbejdsbyrden.

Hvad angår [klagerens] bestyrelsespost i ... kan det bemærkes, at der er tale om 3-4 bestyrelsesmøder årlig af 2-3 timers varighed. [klageren] har mulighed for at hvile sig under og efter bestyrelsesmøderne, ligesom han har mulighed for at afbryde mødet og tage hjem. Såfremt det efterfølgende har vist sig, at [klageren] har deltaget i mere, end hans helbredsforhold tillod det, har han måtte tilbringe dagen efter på sofaen eller i sengen for at restituere sig. Selskabets direktør tager sig af den daglige drift. [Klageren] anvender 9-12 timer årligt på denne bestyrelsespost. I det omfang at [klagerens] helbredsforhold har været til hinder for at deltage, har han måttet melde afbud til bestyrelsesmøderne. Gennemgang af dagsorden mm. til bestyrelsesmøderne kan udføres liggende – eksempelvis når [klageren] er gået i seng.

I relation til ... selskabet ... kan det bemærkes, at [klageren] alene var intern ..., og at han ophørte hermed i 2020. Arbejdet bestod i at udarbejde og godkende regnskabet udført af ekstern revisor. [Klagerens] arbejde bestod således i at læse regnskabet og kontrollere, at bilagene til regnskabet var til stede. [Klageren] anvendte cirka 1 time årligt på dette arbejde.

[Klageren] udtrådte af bestyrelsen for ... i marts 2019. Arbejdet som bestyrelsesmedlem bestod i 5 årlige bestyrelsesmøder af 3 timers varighed. [Klageren] havde også her mulighed for at hvile sig under og efter bestyrelsesmøderne, og såfremt det efterfølgende har vist sig, at [klageren] har deltaget i mere, end hans helbredsforhold tillod det, har han måtte tilbringe dagen efter på sofaen eller i sengen for at restituere sig. Den daglige drift i foreningen blev varetaget af en [Klageren] anvendte cirka 20 timer årligt på denne bestyrelsespost. I det omfang, at [klagerens] hel-

bredsforskel har været til hinder for at deltage, har han måttet melde afbud til bestyrelsesmøderne. Gennemgang af dagsorden mm. til bestyrelsesmøderne kunne udføres liggende – eksempelvis når [klageren] er gået i seng.

[Dyret] [navn] er ejet af [klageren] og hans hustru i fællesskab med [klagerens] [familiemedlem1]. [Dyret] står opstaldet hos [familiemedlem1] i [udland], og [familiemedlem1] varetager alt arbejdet forbundet med [dyret].

[Firma] var stiftet og ejet af [klagerens] [familiemedlem2], [Klageren] og hans hustru har videreført enkelte af [firmaets] aktiviteter, idet de begge to er meget interesserede i ... - og [Klageren] og hans hustru opdrætter 1-2 [dyr] om året.

Det er [klagerens] hustru, der tager sig af det fysisk hårde arbejde, mens [klageren] alene varetager tilsynet hermed samt udfører enkelte lette opgaver, herunder eksempelvis lukke [dyrene] ud og ind i stalden samt kører foder med traktoren. Traktoren er udstyret med god affjedring og luft-sæde.

Hvad angår de af Alm. Brand Forsikring A/S foretagne observationer mod [klagerens] bopæl og andre steder, kan det bemærkes, at observationerne bekræfter, at [klageren] kun er på arbejde i begrænset omfang svarende til 10 timer ugentligt. Observationerne viser imidlertid ikke, at [klageren] – når han er hjemme – ofte ligger i sin seng for at restituere, ligesom observationerne ikke viser, at [klageren] ofte må tage store mængder smertestillende medicin for at kunne udholde smerterne.

Det skal i den forbindelse fremhæves, at [klageren] – ikke mindst af hensyn til sin familie – bestræber sig på at leve et normalt liv, idet han så vidt muligt ikke lader sine børn mærke, at han har en række helbredsæssige begrænsninger. Det er således vigtigt for [klageren] at være fysisk nærværende over for sine børn på ... og ... år – eksempelvis ved at bære [barn] på ... år i sine arme eller på sine skuldre. Dette resulterer også i, at [klageren] en gang i mellem – eksempelvis i [aktivitetspark] – foretager en række fysiske aktiviteter, som gør ondt, og som han ved vil resultere i, at han som følge af smerter må være sengeliggende dagen efter. Under turen til [aktivitetspark] havde [klageren] taget smertestillende medicin for at kunne deltage i dagens aktiviteter.

Det kan i relation til det af [klageren] udførte arbejde på ægteparret ... s ... ejendom bemærkes, at observationerne viser, at [klageren] kun udfører disse arbejdsopgaver ganske få dage i observationsperioden, at opgaverne i det væsentlige udføres ved hjælp af en maskine, ligesom udførelsen af de enkelte arbejdsopgaver tager ganske kort tid (maksimalt 30 minutter).

Jeg kan desuden henvise til [klageren]s detaljerede kommentarer til Alm. Brand Forsikring A/S' observation af ham [bilag 30](#) samt den som [bilag 31](#) vedlagte beskrivelse af [klagerens] hverdag.

Det er på baggrund af ovenstående min opfattelse, at [klagerens] erhvervsevne fortsat er nedsat til 1/3 eller derunder, og at han derfor fortsat opfylder betingelserne for udbetaling af ydelse og præmiefritagelse. Det bemærkes i den forbindelse, at der – henset til den massive lægelige dokumentation – må påhvile Alm. Brand Liv & Pension en tung bevisbyrde for, at [klagerens] erhvervsevne ikke længere er nedsat i dækningsberettiget grad, og at Alm. Brand Liv & Pension hverken har eller kan løfte denne bevisbyrde, idet det herved bemærkes, at der ikke består nogen

diskrepans mellem [klagerens] faktiske fysiske aktivitetsniveau og de lægelige oplysninger i sagen."

Selskabets advokat har i brev af 1/12 2021 til nævnet bl.a. redegjort for sagsforløbet og afgørelsen således:

"Sagsfremstilling

Den tegnede forsikring

Klager var i tilknytning til sin ansættelse som ... hos [arbejdsgiver] omfattet af en etableret pensionsordning med tilknyttede ... fordele. Dette indebærer, at forsikringens krav om, at den generelle erhvervsevne skal være nedsat med 2/3, før der er ret til ydelser og præmiefritagelse, er afløst af en dækning, hvorefter der ved 50% erhvervsudygtighed udbetales 50% ydelser (uden præmiefritagelse). Denne ret er videreført ved klagers fratrædelse, idet forsikringen på dette tidspunkt var skaderamt.

Det bemærkes, at denne særlige ... dækning ikke fremgår af betingelserne eller dækningsoversigt.

Herudover dækkes der med fuld forsikringsydelse og præmiefritagelse ved nedsættelse af den generelle erhvervsevne med 2/3. Dækningen udgør kr. 510.000 om året.

Som **bilag A** vedlægges klagers forsikringspolice og som **bilag B** forsikringsbetingelserne, og der henvises særligt til betingelsernes afsnit 2 for så vidt angår vurderingen af nedsættelse af den generelle erhvervsevne.

Baggrunden for udbetalinger til klager

Som angivet i klagen pådrog klager sig i 2012 en piskesmældslæsion, hvilket imidlertid ikke førte til en dækningsberettigende sygemelding.

I 2014 fik klager uprovokeret rygsmerter, hvorefter han den 6. november 2014 blev sygemeldt fra sit arbejde som Det fremhæves, at der ikke ses belæg for, at klagers rygsmerter skulle have haft sammenhæng med den tidligere whiplashlæsion, hvilket understøttes af, at klager den 26. februar 2015 blev opereret for en diskusprolaps. Klager genoptog efterfølgende pr. 16. marts 2015 sit arbejde med cirka 10 timer ugentligt og øgede den 23. marts 2015 arbejdstiden til cirka 15 timer ugentligt.

Operationen havde ikke den ønskede effekt på klagers rygsmerter, og klager ansøgte derfor om dækning under den tegnede forsikring. Ved brev af 2. september 2015, klagers bilag 8, meddelte selskabet dækning under forsikringen for perioden fra 6. februar 2015, dog således at klager alene opnåede dækning for halv invaliderente for perioden fra 22. marts 2015 til 1. november 2015. Udbetalingen på kr. 21.250 (halv invaliderente) skete til arbejdsgiver, ... Forsikring A/S.

Ved brev af den 6. oktober 2015 oplyste klager til selskabet, at han var blevet fuldtidssygemeldt og som følge heraf ville fratræde sin stilling per 31. marts 2016. Der blev herefter i november 2015 foretaget MR-scanning, der viste en udbuling, let påvirkning af nerven og en lille forskydning ved lændehvirvlen og korsbenet, hvorefter klager igen blev opereret den 1. februar 2016.

Klager begyndte herefter arbejde som ... hos ... pr. 15. april 2016, hvor klager til selskabet oplyste, at han arbejdede 2 timer dagligt, 5 dage om ugen. Efterfølgende stiftede klager den 17. maj 2017 [ApS]..., hvor han også var direktør.

Klager blev af kommunen den 20. december 2017 fundet berettiget til fleksjob, jf. klagers bilag 17, idet han havde skånehensyn i form af behov for nedsat tid, at han skulle undgå tungt, fysisk belastende arbejde, foroverbøjede arbejdsstillinger og desuden havde behov for varierende arbejdsstillinger. Klager ønskede dog ikke fleksjob, idet han ønskede at være selvstændig.

...

I mellemtiden blev der på selskabets foranledning den 15. april 2018 udarbejdet en ny speciallægeerklæring, hvori det blev anført, at der de sidste 1½ år ikke havde været nogen bedring af klagers rygsmerter, hvorfor tilstanden blev vurderet stationær, såfremt klager fortsatte sin træning i form af gåture og muskeltræning.

Klager oplevede gener i form af konstante lændesmerter af vekslende styrke og med smerteforværring ved tunge løft og vrid, og hvis klager sad ned i mere end 30 minutter fik han udstrålende smerter til venstre ben og føleforstyrrelser, smerter og nedsat bevægelighed af nakken og føleforstyrrelser i venstre arm.

Det blev i erklæringen anført, at klager fortsat arbejdede 10 timer ugentligt, at han boede på en ... ejendom, hvor jorden var lejet ud, at han havde 5 dyr på ... ejendommen, og at han kun sparsomt deltog i aktiviteterne på ejendommen, idet han fik hjælp fra en maskinstation til markarbejdet, og han var ophørt med rengøring, da dette medførte forværring af smerterne.

Klager har løbende udfyldt personlige erklæringer til selskabet, hvori klager konsekvent har anført, at han maksimalt er i stand til at arbejde 10 timer ugentligt. I personlig erklæring af 30. april 2020, **bilag C**, oplyste klager, at hans tilstand var uændret, og at han alene kunne arbejde 2 timer dagligt (10 timer ugentligt), ligesom klager anførte, at han siden seneste erklæring havde haft en indtægt på kr. 20.000.

Af klagers erklæring af 4. maj 2021, **bilag D**, fremgik, at hans tilstand var forværret, men han angav sig fortsat i stand til at arbejde 2 timer dagligt, 5 dage om ugen, og dermed 10 timer ugentligt. Klager oplyste, at han modtog fysioterapibehandling og desuden var henvist til yderligere behandling på Rygcenter

Selskabet modtog herefter journal fra fysioterapeuten, hvoraf fremgår, at klager relativt ofte modtager – og løbende har modtaget – behandling, jf. i øvrigt herved klagers bilag 23.

Selskabets indledende undersøgelser

I forbindelse med forlængelsen af bevillingen af ydelser foretog selskabet en såkaldt Osint-undersøgelse (søgning på åbne kilder på internettet) i juli 2020 og efterfølgende igen i september 2020.

Det konstateredes herved, at klager var ejer af ... (CVR-nr. ...), at han derudover drev en enkeltmandsvirksomhed, der beskæftiger sig med ... mv. (CVR-nr. ...) og endvidere var bestyrelsesmedlem i ... (CVR-nr. ...).

Det kunne af regnskaberne for ... konstateres (i 2020), at virksomheden i 2018 havde en brutto-indtægt på kun kr. 10.170 og et resultat på kr. -11.703, men at bruttoindtægten i 2019 var øget markant til kr. 400.729, ligesom resultatet var øget til kr. 150.082. Endvidere var de samlede lønninger – som formodedes udbetalt til klager – øget fra kr. 23.038 til kr. 189.407.

Det kunne endvidere på [hjemmeside for avis] ses, at klager var på valg som ... til ... selskabet ... i forbindelse med generalforsamlingen den 31. juli 2020.

Herunder kunne det af et opslag af 25. oktober 2018 på klagers private [socialt medie] - profil ses, at han tog imod bestillinger af '... kød af fineste kvalitet' og i kommentarsporet fremgår det, at klager efterfølgende meldte 'udsolgt for i år, men vi er leveringsdygtige igen i 2019'. Det er efterfølgende konstateret, at klager også den 30. oktober 2020 postede et lignende opslag, hvor han også i kommentarsporet tog imod en række bestillinger.

Der blev endvidere ved undersøgelsen gjort en række fund vedrørende ... opdræt, [dyresport] mv., herunder en artikel fra 31. marts 2014, hvoraf det fremgår, at klager blandt andet videreførte ... familie[virksomhed] og at han var bestyrelsesmedlem i Videre kunne det konstateres på [virksomhed hvor klageren var bestyrelsesmedlems] [socialt medie] - profil (et opslag af 20. marts 2018), at klager i 2018 'fortsatte' som næstformand.

Af en artikel af 17. juni 2019 på [udenlandsk hjemmeside] kunne det ses, at klager – sammen med [familiemedlem1] og sin hustru – ejede [et dyr], som klager angiveligt sammen med sin hustru havde opdrættet. Det var i opslaget anført, at begge [dyr] havde vundet priser og deltaget i en række [konkurrencer] i både 2019 og 2020.

På [dansk hjemmeside] fandtes derudover to salgsannoncer fra henholdsvis 2018 og 2020, hvor klager – sammen med sin hustru – var anført som sælger af to navngivne [dyr] og ved søgning på [familievirksomhedens] navn på [socialt medie], blev der fundet et opslag af 21. juni 2020, hvor der som tekst til et billede af de to [dyr] er anført 'Fotoopgave hos [familievirksomheden]. To [dyr] som skal på auktion til august'. Samme dag blev der tillige postet et opslag, hvoraf det fremgår, at fotografen havde været på besøg på [familievirksomheden] 'v/klager', hvor 'ofrene var ... [dyr] YY og [dyr] ZZ'.

Af CVR.dk fremgår, at [familievirksomheden] ophørte den 30. juni 2012 og ikke på noget tidspunkt ses ejet af klager.

Selskabets observationer

Selskabet vurderede, at der forekom at være en diskrepans mellem klagers oplysninger til selskabet, og de af ham oplyste funktionsbegrænsninger sammenholdt med fundene i forbindelse med Osint-undersøgelsen.

Selskabet fandt herved, at blandt andet oplysningerne om [familievirksomhed] og ... opdræt samt salg af ... kød på [socialt medie] – hvilke oplysninger var selskabet ubekendt – var uoverensstemmende med blandt andet klagers oplysninger om, at han ikke deltog i aktiviteterne med driften af landbruget på klagers adresse.

Ankenævnet for Forsikring

10.

97479

Selskabet besluttede derfor at gennemføre observationer af klager i perioden fra den 22. til den 24. februar 2021, fra den 3. til den 7. maj 2021, fra den 7. til den 11. juni 2021 og endelig fra den 28. juni til den 2. juli 2021.

Overordnet viste observationerne bl.a. følgende:

Mandag den 22. februar 2021 kørte klager hjemmefra kl. 07.18, og han ankom kl. 07.34 til sin firmaadresse, hvor han blev set gå rundt på ejendommens stue- og førstesal. Kl. 08.41 kørte han retur til sin bopæl, men kl. 09.08 kørte han til et ... center i [by], og så retur til sin bopæl, hvor han først blev set igen kl. 15.55, hvor han luftede en mindre hund, hvorefter han gik til gårdspladsen og knælede ved højre side af bilen, for derefter at køre bilen ind i huset/garagen. Observationen blev herefter afsluttet.

Tirsdag den 23. februar 2021 ankom klager kl. 07.59 til firmaadressen, hvor han befandt sig frem til kl. 11.23, hvorefter han returnerede til sin bopæl.

Onsdag den 24. februar 2021 kørte klager hjemmefra kl. 07.21 mod [by], men bilen blev tabt af syne i morgentrafikken, og klager blev først set, da han kl. 09.12 ankom til firmaadressen, som han forlod kl. 12.18, hvorefter han kørte til en ... institution, hvor han befandt sig fra kl. 12.21 til 13.54. Han kørte til en fast-food restaurant og retur til ... institutionen kl. 14.59. Da han kl. 15.10 igen kom ud fra institutionen bar han et barn på sin højre arm, da han gik de ca. 20 meter hen til bilen, hvorefter han først gik på venstre side af bilen og så til højre side, imens han bar barnet. Klager satte sig så ind i bilen og kørte retur til sin bopæl.

Mandag den 3. maj 2021 Kl. 07.26 blev klagers bil set forlade bopælen, men blev efterfølgende mistet af syne under den tætte morgentrafik og klager blev ikke set igen.

Tirsdag den 4. maj 2021 kørte klager fra bopælen kl. 07.16, og efter et ærinde ankom han kl. 08.02 til firmaadressen, hvor han befandt sig til kl. 11.21, hvor han kørte hjem. Kl. 13.33 kørte klager til et supermarked, hvor han kl. 14.13, kom ud skubbende en indkøbsvogn hen til bilen og derefter løftede han tre fyldte indkøbstasker ind i bagagerummet. Klager kørte så til et lægehus, hvor han var i ca. 30 minutter. Efter et kort ærinde kørte han til [supermarked1] med ankomst kl. 15.11. Klager fremstod ubesværet, da han steg ud af bilen, og inde i butikken blev klager set, mens han ubesværet bukkede sig ned. Da klager kom ud til bilen kl. 15.36 og lagde nogle varer i bagagerummet, bukkede han sig naturligt ved bagklappen og hurtigt ned igen, idet han tilsyneladende tabte noget. Efter et kort ærinde kørte klager hjem.

Onsdag den 5. maj 2021 kørte klager fra bopælen kl. 07.20 og efter et ærinde ankom han til en fabrik kl. 07.57. Han forlod stedet kl. 09.48, og hans bil blev set kl. 10.10 på firmaadressen, som han forlod kl. 11.43 for at køre hjem. Her blev (sandsynligvis) klager igen set kl. 16.02 iført blå/grøn jakke, mens han med en høtyv/høgreb lagde hø ud i indhegningen med [dyr], og efterfølgende løftede et barn med begge hænder.

Torsdag den 6. maj 2021 kørte klager fra sin bopæl kl. 07.17, og efter et kort ærinde ankom han kl. 7.57 til firmaadressen, hvor han befandt sig til kl. 11.13, hvorefter han kørte retur til bopælen, hvor han kl. 12.15 blev set i indhegningen med [dyrene] iført en blå/grøn jakke (identisk med jakken set dagen forinden).

Fredag den 7. maj 2021 forlod klager sin bopæl kl. 07.13, og efter et kort ærinde, kørte klager mod nord ud af byen, hvor han blev tabt af syne. Kl. 07.59 blev bilen set parkeret ved en VVS-virksomhed, hvor klager kl. 09.45 kom ud for så at køre til firmaadressen med ankomst kl. 09.55. Klager kørte herfra kl. 11.36 og retur til bopælen og gik mod hovedbygningen. Det regnede kraftigt, og der blev ikke observeret yderligere aktivitet.

Mandag den 7. juni 2021 forlod klager sin bopæl kl. 07.20, og efter et kort ærinde ankom klager kl. 08.02 til firmaadressen, hvor han opholdt sig til kl. 11.02. Efter et ærinde ankom han til bopælen, hvor han kl. 11.30 blev set som fører af en ... traktor, påspændt en høvender, idet klager var i gang med at vende/lufte det afklippede græs på marken. Kl. 11.56 kørte klageren traktoren til gårdspladsen, steg kortvarigt ud, men fortsatte derefter kørslen på marken. Klager blev flere gange set vende sig rundt, og kigge bagud. Kl. 12.10 stoppede lyden af traktoren, som ikke længere kunne ses på marken. Kl. 13.30 kom klager gående til en indhegning, hvor han tømte en spand med foder ud på jorden/i et trug, lagde en vandslange ned i et vandtrug og gik mod en drivhuslignende bygning. Kl. 13.45 kom han retur, slukkede for vandslangen og gik i retning mod stuehuset. Kort efter blev han set gående på gårdspladsen med et barn på den ene arm, og kl. 15.58 blev klager set med et barn siddende på skuldrene, idet han igen gik hen til den ... traktor, og indtil kl. 16.40 igen kørte i traktoren, mens han vendte/luftede græs på marken.

Tirsdag den 8. juni 2021 kørte klager fra bopælen kl. 07.17, og efter et ærinde kørte han til en landsby nord for ..., hvor klager (øjensynligt i forretningsøjemed) ankom til et ... firma med ankomst kl. 8. Klager forlod stedet ca. kl. 11, hvor han tog afsked med en person iført arbejdstøj og efter et kort ærinde kørte han retur mod bopælen kl. 11.19. Her blev han kl. 12.30 set gående på marken, idet han iført shorts og T-shirt gik og samlede noget hø/græs op i bunker. Kl. 12.36 betjente klager en vandslange omkring en dyrefold, og gik derefter i retning mod ejendommen, hvorefter klager først blev set kl. 15.50 kørende på en ... traktor på marken, idet han samlede store runde hø-/græsballer indpakket i plast og kørte dem til gården, hvor de blev samlet i rækker. Der kørte samtidig en større, ... traktor på marken, som trak den maskine, der pressede høet/græsset. Klager blev set indsamle 14- 18 baller, som én ad gangen blev kørt til gårdspladsen indtil kl. 17.15, hvor traktoren blev kørt i en lade.

Onsdag den 9. juni 2021 forlod klager sin bopæl kl. 07.07, og efter et kort ærinde ankom klager til en virksomhed, hvor han kort var inde, før han igen kørte kl. 07.55, hvorefter han blev mistet af syne. Klagers bil blev først bemærket parkeret kl. 11.50 ved firmaadressen, som klager forlod kl. 14.51. Efter et kort ærinde blev klager kl. 15.42 set foran sin bopæl iført shorts og T-shirt, idet han efterfølgende bar på to spande foder, som han tømte i truget til nogle [dyr], og kl. 16.09 fyldte han vand i truget.

Torsdag den 10. juni 2021 forlod klager sin bopæl kl. 07.12, og efter et kort ærinde ankom klager til en købmandsforretning i en landsby, hvor han gik ind iført jakke og med en taske i hånden. Klager kom ud igen kl. 09.57 og hans bil blev kl. 10.41 set parkeret ved firmaadressen, som klager forlod kl. 13.29. Efter nogle ærinder rundt om i [by] blev klager set ca. kl. 14.40, hvor han pludselig holdt ind til siden, aktiverede havariblinket og småløb ud af bilen og åbnede den venstre bagdør, hvorefter han flere gange og med hurtige bevægelser hentede noget i bagagerummet og tilsyneladende tørrede noget op ved bagsædet. Efter små 5 minutter kørte klager mod hjemmet, hvor han kl. 15.44 blev set, mens han øjensynligt var ved at rengøre bilen.

Fredag den 11. juni 2021 forlod klager sin bopæl kl. 07.10, og efter et kort ærinde ankom klager kl. 7.59 til firmaadressen, som han forlod igen kl. 11.38. Klager kørte til en købmand, hvor han tog en større kasse med tomme flasker fra bagagerummet og gik mod butikken. Han kom ud igen kl. 11.48 med en indkøbspose og kørte retur til bopælen, hvor han igen blev set kl. 13.28, kørende på en ... traktor, som han kørte til et autoværksted med ankomst kl. 13.51. Klager kørte fra værkstedet i traktoren kl. 15.31 med hjemkomst kl. 15.52.

Mandag den 28. juni 2021 forlod klager sin bopæl kl. 07.26 og ankom til firmaadressen, kl. 07.30, hvor han befandt sig til kl. 09.24, hvor han kørte til en skole og satte sig på hug for at smøre sol-creme på et barn. Han kørte herefter til en traktorforhandler. Efter et muligt ærinde hos en bilforhandler blev klager mistet af syne, og blev igen set kl. 14.13, da han – efter et ærinde – kørte til togstationen, hvor han satte sig på jorden på perronen, selvom der var opsatte bænke. Da han skulle smide noget i skraldespanden, rejste han sig og satte sig igen ned på jorden, uden at støtte til noget med hænderne. Kl. 15.03 ankom et tog med en person, hvis trolley klager trak. Klager kørte retur og ankom – efter et ærinde - kl. 15.54 til sin bopæl.

Tirsdag den 29. juni 2021 forlod klager sin bopæl kl. 8.05 med nogle andre personer, herunder børn, og kørte til [aktivitetspark]. Ved ankomsten blev klager set, da han løftede en barnevogn ud af bagagerummet, som han klappede ud, idet han flere gange og uden besvær satte sig i hugsiddende stilling og rejste sig op igen. Klager tog derefter et barn ud af bilen, som han bar i højre arm, for derefter at placere det i klapvognen. Klager blev herefter set bære et barn på skuldrene i 34 minutter, hvorefter han stillede sig på en plade og hoppede op og ned, idet maskinen afgav en lyd, der blev højere, jo højere man hoppede. Kl. 11.09 løftede klager et barn ind på toilettet, og kl. 11.25 bar klager igen barnet på højre arm under en (langsom) karruseltur. Klager blev herefter flere gange set bære barnet på højre arm, sidde i hugsiddende stilling, skubbe klapvognen mv. Klager sad fra kl. 12.02 til kl. 12.20 ned og spiste frokost, hvorefter han kortvarigt var retur ved bilen, og på et tidspunkt også stod foroverbøjet og løftede barnet, som efterfølgende blev lagt i klapvognen Kl. 13.13 løftede klager barnet op af klapvognen, bar det med højre arm og gik efterfølgende 10 trin op ad en trappe, og stillede sig i kø til højbanen. Først da klager var kommet ombord satte han barnet på skødet. Efterfølgende blev klager igen set gående rundt i parken med barnet på armen og nede i hugsiddende stilling. Efter at have prøvet en bil i '...' -området, blev klager igen kl. 13.50 set med barnet på højre arm, før han løftede barnet op på skuldrene, hvor barnet sad, mens klager af to gange gik fra en isbod og til et bord, hvorefter klager løftede barnet fra skuldrene og ned, ved at tage fat med begge sine hænder under hver arm på barnet. Klager strakte derefter armene lodret op, så han kunne løfte barnet over hovedet og om i favnen. Barnet sprællede med benene, da klager bar det foran sig. Klager havde da båret barnet i 5-6 minutter. Kl. 14.14 løftede klager barnet ned i klapvognen, og stod foroverbøjet, mens han formentlig spændte barnet fast. Klager gik rundt med klapvognen og kl. 14.39 stillede han sig i kø til at sejle i en båd, der havde påmonterede vandpistoler/-kanoner. Ombord på båden var klager meget aktiv omkring vandpistolen, der virkede ved at man drejede på et håndtag. Da klager kom i land løb han hen og betjente en lignende vandpistol. Efterfølgende blev klager flere gange set knæle til hugsiddende stilling, ligesom han bar rundt på barnet. Kl. 15.39 gik klager retur til bilen, hvor han løftede en termokasse over i en anden bil, løftede barnet ind på bagsædet af sin bil, klappede klapvognen sammen og løftede den ind i bagagerummet, og kørte hjem med ankomst ca. kl. 17.16.

Onsdag den 30. juni 2021 forlod klager bopælen kl. 07.37 og kørte til en 10-12 etagers ejendom i [by], der var under totalrenovering og fyldt med håndværkere. Kl. 09.19 blev klager set ude foran bygningen sammen med 5-6 andre personer under hvad der lignede en besigtigelse af ejendom-

men, hvorefter personerne gik til et lokale. Kl. 09.58 kørte klager fra stedet og ankom efter et par ærinder til bopælen kl. 10.33. Her blev klager kun set kl. 11.36 hvor han kørte i en ... traktor på vejen.

Torsdag den 1. juli 2021 blev klager set kl. 06.46 gående ved [dyrene] på ejendommen. Kl. 08.34 kunne der ikke konstateres biler ved bopælen, men kl. 11.31 blev klagers bil set parkeret ved firmaadressen. Bilen holdt parkeret, så den spærrede for 3-4 andre biler og det formodes, at den var ankommet som en af de sidste. Kl. 14.21 kørte klager fra firmaadressen og til et idrætsanlæg, hvor han kl. 14.27 blev set, idet han kom løbende iført T-shirt og shorts. Klager løb en rute, der efterfølgende er opmålt til ikke under 7,6 kilometer, før han kl. 15.13 kom retur til bilen. Klager gik så kl. 15.22 ind i et [trænings]center, hvor han kl. 15.42 blev set, mens han lå/sad i en træningsmaskine, uden at det kunne ses, hvilken maskine, det var. Klager forlod umiddelbart efter fitnesscentret, og blev set kl. 15.44, da han kørte fra idrætsanlægget til sin bopæl. Kl. 16.39 blev klager set køre i en traktor med frontlæsser i/ved indhegningen til [dyrene], og efterfølgende blev han set grave med en håndskovl ved et af hjulene på den ... kreaturvogn, der holdt i indhegningen, som klager bagefter trak cirka en meter fremad med traktoren. Klager blev set i hugsiddende stilling ved anhængertrækket, og kl. 16.52 kørte han traktoren til maskinhallen. Bagefter blev klager set inde ved [dyrene], og kl. 16.59 gik klager mod hovedhuset og observationen blev herefter afsluttet.

Fredag den 2. juli 2021 blev klager set kl. 06.40 på gårdspladsen og derefter i indhegningen til [dyrene], hvorefter han gik retur mod bygningen med en sort spand i hånden. Kl. 07.24 kørte klager mod [by], hvor han øjensynligt efter et kort holdt kørte videre til et ... firma med ankomst kl. 8.06. Han kørte fra stedet kl. 09.07, gjorde et stop på en rasteplads og kørte derefter kl. 09.38 ind til en lidt større gård, hvor taget var ved at blive renoveret. Han forlod gården kl. 10.22 og kørte til firmaadressen med ankomst kl. 10.47. Kl. 13.11 kørte klager fra firmaadressen, og til et supermarked, hvor han efter cirka en halv time kom ud med en indkøbsvogn med fyldte indkøbsposer, som han med næsten strakte arme fyldte i bagagerummet. Klager kørte til endnu et supermarked, hvor han kort efter kl. 14.05 kom ud med endnu en fyldt indkøbspose. Efter et ærinde kørte klager kl. 14.19 til et byggemarked, hvor han købte nogle varer for derefter at køre retur mod bopælen. Kl. 15.08 blev klager set gå ned mod [dyre]indhegningen på ejendommen og derefter retur til bopælen, hvorefter observationen kl. 15.41 blev afsluttet. De samlede observationsrapporter vedlægges som **bilag E**, og videoobservationer foretaget i forbindelse med observationerne vil tilgå Ankenævnet med et USB-stik tilsvarende det, som klager/klagers advokat tidligere har modtaget, jf. nedenfor.

Parternes korrespondance

Ved brev af 24. juli 2021, klagers bilag 24, orienterede selskabets advokat om de foretagne undersøgelser og observationer. Selskabet anførte indledningsvis, at klager (personligt) havde fået bevilget udbetalinger og præmiefritagelse siden sin fratræden den 1. april 2016, som følge af, at han kontinuerligt havde oplyst, at han pga. sine ryggener havde været ude af stand til at arbejde mere end 2 timer dagligt, i alt 10 timer ugentligt.

Selskabet påpegede, at det ved undersøgelserne var konstateret, at klager i perioden havde deltaget i aktiviteter som næstformand, bestyrelsesformand og (muligvis) ... for det lokale ..., ligesom klager havde været involveret i en række aktiviteter i relation til ... opdræt mv., hvor han var anført som værende ejer og aktiv opdrætter af [dyr], jf. nærmere ovenfor.

I tillæg hertil blev det påpeget, at klager under de foretagne observationer var endvidere set udføre arbejde i længere perioder ad gangen, og at han således på næsten alle dage arbejdede/var til stede på kontoret i mere end to timer per dag (ofte 2½ til 3 timer), ligesom klager på flere dage var set besøge forskellige virksomheder, som må formodes at være kundebesøg.

Selskabet anførte at klager – ud over arbejdet med ... virksomheden – på flere dage var set, mens han i flere timer udførte aktiviteter, som måtte anses for direkte omsætteligt til arbejde herunder for eksempel i ... virksomheden. I den forbindelse fremhævede selskabet, at klager i den sidste uge, hvor der blev gennemført observationer, var blevet set med et aktivitetsniveau og fysisk udfoldelse, der stod i kontrast til den oplyste arbejdsformåen som følge af kontinuerlige rygsmærter.

Dette gjaldt særligt torsdag den 29. juni 2021, hvor klager fra kl. 08.05 til kl. 17.16 (ca. 9 timer), var aktiv med kørsel til/fra og besøg i [aktivitetspark], hvor klager af flere omgange og i længere perioder bar et barn enten på højre arm eller på skuldrene, sad på hug, var foroverbøjet og i øvrigt aktivt deltog i forlystelser mv., som måtte anses for klart stridende mod de af klager angivne betydelige rygsmærter og skånehensyn som følge heraf.

Selskabet fremhævede endvidere klagers aktiviteter den 30. juni 2021 med deltagelse i møde fra morgenen, indkøb og traktorkørsel samt den 31. juni 2021, hvor klager øjensynligt fodrede [dyrene] på ejendommen, var på firmaadressen i knap 3 timer, løb en tur på ikke under 7,6 km, og kørte med en frontlæsser på ejendommen.

Selskabet angav, at klagers aktiviteter på ejendommen (bl.a. traktorkørsel) måtte anses for arbejdsaktivitet, idet selskabet i øvrigt bemærkede, at klager tidligere havde oplyst, at han havde vanskeligt ved kørsel, hvorfor han i forbindelse med arbejdet havde måtte begrænse dette væsentligt. Som følge heraf fandt selskabet det samlet dokumenteret, at klager udførte arbejde i betydeligt mere end 10 timer ugentligt i sin virksomhed som

Selskabet fremhævede i den forbindelse, at det af klagers virksomhedsregnskab for 2020 fremgik, at virksomheden havde fået væsentligt bedre resultat end året forinden, svarende til, at bruttofortjenesten er steget med cirka 30% og overskuddet (før finansielle poster) er steget med mere end 70%, hvilket understøttede, at der var øget aktivitet i virksomheden.

Sammenfattende angav selskabet, at klager ikke længere opfyldte betingelserne for at opnå dækning og dermed løbende ydelser, idet hans generelle erhvervsevne ikke kan anses for nedsat med halvdelen eller mere, og selskabet tilkendegav, at ydelserne ville blive bragt til ophør per 1. september 2021.

...

Ved brev af 20. september 2021 svarede selskabets advokat, at klagers bemærkninger havde været vurderet af selskabet, men at dette ikke gav anledning til en revurdering af selskabets indstilling.

...

Selskabet anførte i den forbindelse, at klager i sine personlige erklæringer gennem årene havde oplyst om sine fysiske begrænsninger som følge af særligt sine ryggener og smerter, og at han senest den 4. maj 2021 havde angivet, at hans tilstand var forværret, men at han fortsat kun arbejdede to timer dagligt svarende til ca. ti timer ugentligt i sit erhverv som

...

Til klagers angivelse af, at han havde måtte få kontorhjælp i virksomheden via ansættelsen af sin hustru til kr. ... per måned, bemærkede selskabet, at det ikke af den fremsendte lønseddel for juni måned 2021 fremgik, hvornår ansættelsesforholdet skulle være etableret, og det undrede, at der ikke skulle være tale om ferieberettiget løn, jf. herved klagers bilag 28. Endvidere angav selskabet, at det ikke fremgik, hvilke opgaver hustruen udførte i virksomheden, og at hun i øvrigt ikke var set på/ved firmaadressen på nogle af de dage, hvor der var gennemført observationer i juni 2021.

I relation til klagers angivelse af, at omsætningsstigningen i virksomheden skulle være en følge af tilkøb af 'kontorhjælp' fra ... samt fra klagers hustru, bemærkede selskabet, at det af klagers årsregnskab fremgik, at lønudgifterne for 2020 var næsten identiske med udgifterne for 2019 (ca. kr. 12.000 højere), mens bruttofortjenesten var vokset med ca. kr. 120.000. Selskabet fandt det påfaldende, at den konstaterede voksende bruttofortjeneste (med en deraf formodet tilsvarende vækst i omsætningen) skulle kunne henføres til afholdelsen af yderligere/nye udgifter, der ikke kan aflæses i regnskabet.

I forhold til klagers foto af en hvileplads på kontoret, som viste et liggeunderlag og en tynd pude på gulvet, bemærkede selskabet blot, at det syntes usædvanligt, at klager skulle vælge et 'camping-liggeunderlag' som hvileplads, når henses til de af ham angivne betydelige og svære rygsmerter.

Selskabet fremhævede, at klager i forbindelse med bl.a. fysisk arbejde på gården på intet tidspunkt var set smertepåvirket eller med synlige indskrænkninger, og selvom der kunne være tale om 'gode dage/dårlige dage', så havde klager ikke angivet, at han havde 'gode dage', men derimod, at hans gener og hans reducerede funktionsniveau var konstante og uden en afveksling i smertetilstanden, som dette blev angivet af klagers advokat.

Dette var også baggrunden for, at selvom selskabet fandt det forståeligt, at klager ønskede at 'være der' for sine børn, så var observationerne i bl.a. turen til [aktivitetspark] af en karakter, som var åbenlyst uforenelig med klagers oplysninger om sin smertetilstand og sine indskrænkninger, idet der bl.a. og særligt ikke på noget tidspunkt er blevet set den 'beskyttelsesadfærd' og den skånsomme tilgang til løft, der typisk ses hos kroniske rygpatienter eller for den sags skyld er fremstået med smerteindskrænkning i sit bevægelsesmønster.

Selskabet pointerede, at der heller ikke var konstateret ekstraordinære hvilebehov efter dage, hvor klager havde haft megen aktivitet, og den af klagers advokat angivne nedsatte kraft i venstre arm kunne heller ikke genkendes under observationer, særligt ikke observationerne i [aktivitetspark].

Sammenfattende angav selskabet, at klager under observationerne var set til stede på sin firmaadresse mere end 10 timer pr. uge og mere end 2 timer per dag, også selvom klager ikke var observeret på arbejde på 20 timer eller mere per uge.

...

Selskabet angav herefter, at det sammenfattende var selskabets opfattelse, at under hensyntagen til de foreliggende oplysninger, herunder om udviklingen af klagers virksomhed sammenholdt med klagers engagementer, observationerne af klagers arbejde i sit firma og i tilknytning til landbrugsbedriften på klagers ejendom, var oplysningerne i modstrid med klagers egne oplysninger til selskabet, og at det ikke af klager var bevist, at hans erhvervsevne (længere) var nedsat i dækningsberettigende grad.

...

Selskabets bemærkninger til klagen

Sagen har i forbindelse med klagers indbringelse for ankenævnet været revurderet af Alm. Brand, der imidlertid fastholder, at klagers forsikringsdækning (ydelse) med rette er bragt til ophør 1. september 2021.

Som anført ovenfor, betvivler selskabet ikke, at klager har haft rygsmerter efter de to rygoperationer i 2015 og 2016, og det betvivles for så vidt heller ikke, at klager fortsat kan have/har rygproblemer, og at dette kan udløse perioder med forværring, efter udførelse af uhensigtsmæssige løft eller hård fysisk aktivitet, jf. herved bl.a. bilag 23, journaludskrift fra Rygcenter ..., hvor det bl.a. fremgår, at klager fik en akut forværring efter at have løftet [et barn] ud af en traktor, jf. journaludskrift af den 29. marts 2021. Endelig betvivles det ikke, at jævnlig træning må anses for hensigtsmæssig med henblik på stabilisering af tilstanden for ryggen.

Imidlertid er det afgørende forhold ved bedømmelsen af, om klager har ret til fortsat krav på dækning under forsikringen, at klagers generelle erhvervsevne er nedsat med mindst 50% (halv dækning) og med 2/3 for så vidt, at klager skulle kunne opnå fortsat krav på fuld forsikringsdækning under forsikringen, og dette er ikke sandsynliggjort af klager.

Således må det på grundlag af de af selskabet foretagne observationer lægges til grund, at klagers samlede arbejdstid som ... overstiger de 10 timer om ugen, som har været angivet af klager. Der har ikke under observationsugerne været 'udsving' i forhold til klagers arbejdstid, som har været relativ stabil som oftest i forbindelse med arbejdet på kontoret, og/eller hvad der synes at være deltagelse i kundemøder.

At klagers virksomhed har været i en positiv udvikling, illustreres også af, at bruttofortjenesten i klagers virksomhed steg fra kr. 400.000 til kr. 521.000 i regnskabsåret 2020 sat i forhold til 2019. Med andre ord en vækst på ca. 30%, mens personaleomkostningerne i virksomheden reelt ikke steg (steg med ca. 1½%) i samme periode. Væksten i bruttofortjenesten afspejler sig i resultatet før finansielle poster, der øgedes fra kr. 182.000 til kr. 314.000 svarende til en vækst på mere end 70%.

Stigningen i bruttoomsætning og resultat efter selskabets opfattelse kan ikke forklares ved klagers ansættelse af sin hustru til administrativ bistand endsige betaling til 'moderselskabet' for administration, hvorved igen fremhæves, at omkostningerne til administration til 'moderselskabet' tværtimod må anses som en fast '... udgift', og i øvrigt det forhold, at hustruen aldrig under observationerne er set på firmaadressen.

I tillæg til klagers arbejde som ..., må der lægges vægt på de aktiviteter, som klager herudover deltager i, og herunder særligt i tilknytning til sit fritids ..., hvor der er dyrehold, salg af kødprodukter mv. Selskabet er ikke i besiddelse af regnskabet for bedriften, da der er tale om en personlig ejet virksomhed.

Imidlertid kan det konkluderes, at klager under observationerne er set udførende arbejde i tilknytning til landbrugsbedriften, herunder markarbejde, fodring af [dyr] mv., kørsel med traktor o. lign. Der henvises i den forbindelse til gennemgangen ovenfor og til observationsrapporterne.

Klagers arbejde på og i tilknytning til landbrugsbedriften skal indgå i vurderingen af klagers generelle erhvervsevne, hvorved særligt fremhæves, at netop dette arbejde (herunder også selvom arbejdet sker med maskiner i form af kørsel af traktor på mark mv.) må anses for væsentlig mere rygbelastende, end klagers arbejde som Der er således tale om en udnyttelse af erhvervsevnen, som tillige indebærer, at klager samlet set ikke har sandsynliggjort, at hans erhvervsevne er nedsat med mere end 50%.

Det fremhæves i den forbindelse, at der fra kommunalt hold reelt set alene er sket en arbejdsprøvning i forbindelse med vurderingen af klagers ansættelse som ... 10 timer pr. uge, umiddelbart efter hans fratræden fra arbejdet som Det bemærkes herved, at der i ansættelseskontrakten i øvrigt direkte blev givet tilladelse til, at klager kunne opretholde sin tilknytning som bestyrelsesmedlem i ... samt sit fritids ..., jf. herved klagers bilag 12, side 209.

Der har aldrig været en decideret arbejdsprøvning af klager i andet erhverv eller for den sags skyld prøvning i tilknytning til hans fysiske funktionsevne i fritids ..., og der har ikke været kommunal opfølgning siden 2017, som følge af klagers ønske om at være selvstændig.

Når samtidig henses til de af selskabet foretagne observationer, som ikke på noget tidspunkt har vist klager med 'rygbeskyttende adfærd' eller med smertepræg under sine aktiviteter og det forhold, at klager på adskillige observationsdage – og herunder særligt i forbindelse med observationerne foretaget i [aktivitetspark] – er set udførende aktiviteter, som er i direkte modstrid med klagers oplysninger, så må det også af denne årsag lægges til grund, at klager ikke (længere) kan anses for at have løftet sin bevisbyrde for, at erhvervsevnen er nedsat i dækningsberettigende grad.

Sammenfatning

Selskabet fastholder, at klager i hvert fald efter den 1. september 2021 ikke er berettiget til forsikringsdækning."

Klagerens advokat har i brev af 14/1 2022 til nævnet bl.a. anført:

"Hverken oplysningerne fundet på internettet eller observationerne kan danne grundlag for Alm. Brand Liv & Pensions konklusion om, at [klagerens] erhvervsevne ikke (længere) er nedsat i dækningsberettiget grad.

De oplysninger, som [klageren] har afgivet til Alm. Brand Liv & Pension, er korrekte, og der er ikke sket nogen forbedring af [klagerens] erhvervsevne. Der er ligeledes heller ikke nogen diskrepans mellem dét, som [klageren] har oplyst, og de oplysninger, som Alm. Brand Liv & Pension har fremlagt i sagen.

[Klagerens] piskesmældslæsion (fra 2012) og diskusprolaps (fra 2014) har begge betydning for [klagerens] erhvervsevne, idet hans har gener fra begge lidelser. Alm. Brand Liv & Pensions synspunkt om, at piskesmældslæsionen ikke har betydning for nærværende sag, bestrides derfor.

Det er ligeledes [klagerens] opfattelse, at ... Landsrets tilkendegivelse i sagen vedrørende usaglig afskedigelse har betydning for nærværende sag, idet såvel byret som landsret har konkluderet, at [klagerens] lidelser indebar, at han havde et handicap (og dermed en funktionsnedsættelse). Alm.

Brand Liv & Pensions synspunkt om, at domstolens afgørelse i afskedigelsessagen ikke har relevans for nærværende sag, bestrides som følge heraf.

Alm. Brand Liv & Pensions observationer

... Det bemærkes dog, at [klageren] bestrider beskrivelsen af hans aktivitetsniveau i rapporterne, herunder beskrivelsen af hans tur til [aktivitetspark].

I forhold til de videooptagelser, som Alm. Brand Liv & Pensions privatdetektiv har foretaget, kan det bemærkes, at det af disse videooptagelser tydeligt fremgår, at [klageren] har bevægelsesindskrænkninger, idet han ikke bevæger sig alderssvarende. Det bemærkes i den forbindelse, at [klagerens] lænd er stivgjort, og at han derfor kun kan bevæge overkroppen i begrænset omfang.

Det bemærkes også, at [klageren] er i stand til at foretage indkøb, herunder bære (lette) indkøbsposer, men at hans helbredstilstand kun tillader dette i begrænset omfang. Der er således ikke belæg for at konkludere, at [klagerens] helbredstilstand ikke er nedsat i dækningsberettiget grad blot på baggrund af enkelte observationer foretaget i forbindelse med indkøb i et supermarked. Det er i øvrigt [klagerens] hustru der står for ca. 90 % af familiens indkøb.

Det bemærkes endvidere, at [klagerens] smerter er konstante, og at der sker forværring ved øget belastning. Dette indebærer, at [klageren] – såfremt han iagttager de fornødne skånehensyn – kan leve et nogenlunde normalt liv. Ét af skånehensynene er, at arbejdstiden ikke må overstige 2 timer dagligt. Det bemærkes i den forbindelse, at i det omfang, at [klageren] har været på arbejdspladsen i mere end 2 timer, kan dette være begrundet i frokostpause, toiletbesøg, socialt samvær, hvil på arbejdspladsen mm.

[Klageren] skal som følge heraf løbende sørge for hvile, varierende arbejdsstillinger og lignende. Det bemærkes, at [klageren] har brug for et hårdt underlag når han hviler sig (og sover), hvilket er baggrunden for, at han anvender et campingliggeunderlag på sit kontor.

Det bemærkes endvidere, at observationsrapporterne bekræfter, at [klageren] kun deltager sporadisk i driften af sit fritids ..., og at han i øvrigt kun deltager i aktiviteter, som ikke forværrer hans helbredstilstand.

[Klageren] opfordrer til, at parterne i fællesskab anmoder en speciallæge om en udtalelse i sagen til belysning af [klagerens] funktionsnedsættelse.

Offentligt tilgængelige oplysninger

Det bestrides, at de offentligt tilgængelige oplysninger understøtter Alm. Brand Liv & Pensions synspunkt om, at [klagerens] erhvervsevne ikke længere er nedsat i dækningsberettiget grad.

Det bestrides således, at der er et øget aktivitetsniveau i [klagerens] virksomhed. Den øgede omsætning skyldes først og fremmest tilkøb af medhjælp, men naturligvis også, at [klagerens] virksomhed akkumulerer kunder, således at kundeporteføljen løbende bliver større.

Om resultatet i virksomheden kan oplyse, at dette i 2021 udgjorde 140.688 (mod kr. 258.352 i 2020), jf. den som bilag 32 fremlagte bogføringsbalance.

Det kan i relation til [klagerens] hustru – og indklagedes oplysning om, at hun ikke er observeret på [klagerens] firmaadresse – oplyses, at hustruen udfører det administrative arbejdet hjemmefra."

Selskabet har i brev af 8/2 2022 til nævnet bl.a. anført:

"Det bemærkes indledningsvist, at klager i perioden fra sin piskesmældslæsion i 2012 og frem til at han blev sygemeldt på grund af diskusprolapsen i 2014 arbejdede på fuld tid. Det kan således ikke antages, at følgerne af klagers piskesmældslæsion har haft nogen betydning for klagers erhvervsevne.

Tilsvarende gentages det, at den af klager fremlagte ... Landsrets-tilkendegivelse (bilag 11) i forhold til spørgsmålet om usaglig afskedigelse af klager er fuldstændig uden betydning.

...

Dette er derfor uden betydning for spørgsmålet om vurderingen af klagers erhvervsevne efter tidspunktet for opsigelsen i 2015, da det forhold, som by- og efterfølgende landsretten skulle tage stilling til, var, om klagers tilstand på grund af sine funktionsbegrænsninger på opsigelsestidspunktet måtte anses for 'langvarig', og om der som følge heraf fordredes tilpasningsforanstaltninger fra arbejdsgivers side. Dette fandt by- og landsretten øjensynlig ikke godtgjort.

Ad Alm. Brands observationer

...

Observationerne er foretaget af observatører med politimæssig baggrund og langvarig erfaring i forhold til såvel gennemførelse af observationer som udarbejdelse af rapporter herom. Observatørerne kan fortsat i det hele stå inde for de beskrivelser, der er angivet i observationsrapporterne.

I tillæg hertil gentages det – som i indlægget af 1. december 2021 – at de foretagne videooptagelser netop viser, at klager uanset sine rygproblemer er i stand til at gennemføre en lang række aktiviteter, som han overfor selskabet har angivet, at han ikke kan udføre eller kun udføre i begrænset omfang.

Det er i den forbindelse noteret, at klager bl.a. har angivet, at i det omfang han befinder sig mere end to timer dagligt på arbejdspladsen, så kan det skyldes 'frokostpause, toiletbesøg, socialt samvær, hvil på arbejdspladsen m.m.'. Det bemærkes blot hertil, at denne type 'afbræk' i arbejdstiden som selvstændig tillige i det hele indgår i den samlede arbejdstid på en 'normal' arbejdsdag.

I tillæg hertil er det noteret, at der kun i begrænset omfang er kommentarer til observationsrapporternes angivelse af, at klager bl.a. af flere omgange er set deltage i driften i fritids ..., herunder kørende med traktor, fodre dyr mv., hvilket tillige både kan og skal indgå i den samlede vurdering af klagers erhvervsevne, og herunder vurderingen af spørgsmålet, om klagers ryggener på nuværende tidspunkt kan anses for at være af et omfang, der dokumenterer en nedsættelse af erhvervsevnen på 50% eller mere.

Det er fortsat selskabets opfattelse, at dette ikke er tilfældet.

Ad offentligt tilgængelige oplysninger

Det er noteret, at klager som bilag 32 har fremlagt bogføringsbalance for 2021 (fremskrevet til afslutningen af året). Det er tillige noteret, at ifølge bogføringsbalancen skulle overskuddet i virksomheden alene udgøre kr. 140.688 mod kr. 258.352 i 2020.

Bogføringsbalancen, bilag 32, viser en nettoomsætning på ca. kr. 810.000 og et dækningsbidrag efter vareforbrug på ca. kr. 630.000.

For så vidt angår personaleomkostninger på kr. 258.000, så kan det ikke ses, om dette udgør løn til klager selv, eller om der er tale om løn til tredjeparter. Det bemærkes herved, at det af noten om personaleomkostninger fremgår (bilag 32, side 10), at lønninger i alt udgør kr. 336.000, men at der herfra sker fradrag af værdien af fri bil med ca. kr. 83.000. Det fremgår ikke, om lønomkostningen på kr. 336.000 er løn til klager selv.

I relation til vareforbrug kan det konstateres, at dette i det væsentligste udgør en omkostning til royalty på kr. 174.000, hvilket formodes at dække over klagers betaling til Derfor formodes det tillige, at udgiften 'kontorhjælp' (note 7 i bogføringsbalancen) på kr. ... dækker over omkostninger i form af løn til klagers hustru.

Det er så endelig af bogføringsbalancen konstateret, at der er afskrivninger for ca. kr. 73.000. Det formodes, at disse dækker over firmabil, da det af note 12 fremgår at der i året var en tilgang i driftsmateriel på kr. 425.000. Afskrivningerne 'fylder' derfor væsentligt i det samlede resultat, som af klagers advokat er opgjort til kr. 145.788 (efter afskrivninger), idet bemærkes, at resultatet på kr. 198.847 er resultat før afskrivninger.

Under hensyntagen til de angivne lønomkostninger på kr. 336.000 anmodes klagers advokat om at fremlægge R75-opgørelser for klager for 2020 og for 2021. Det bemærkes i den henseende, at klagers bruttofortjeneste i henhold til årsregnskabet for 2020 udgjorde kr. 521.000 og lønninger udgjorde kr. 201.000, hvilket førte til et resultat efter afskrivninger (som alene udgjorde kr. 4.200) på kr. 314.000. Det kan således af bogføringsbalancen konstateres, at personaleomkostningerne er steget, men også, at afskrivningerne er steget væsentligt med deraf følgende direkte påvirkning af virksomhedens resultat.

Når henses til klagers henvisning til bogføringsbalancen for 2021 bør det som et led i Ankenævnets vurdering af klagers erhvervsevne i forbindelse med arbejdet i virksomheden afklares, om hans totalindkomst (lønindtægt plus virksomhedens overskud), er steget eller bibeholdt på samme niveau som i 2020. Dette er ikke muligt at vurdere på baggrund af bogføringsbalancen, bilag 32. Klager bør derfor fremlægge sin R75 opgørelse (udskrift fra skattemappen) for 2020 og 2021.

Det gentages i den forbindelse, at selskabet ikke efter forsikringsbetingelserne gør gældende, at der skal ske en vurdering af klagers økonomiske erhvervsevne.

Udviklingen i klagers virksomhed og indkomst – herunder også fra landbrugsbedriften kan imidlertid have betydning for vurderingen af, om klagers medicinske erhvervsevne må anses for forbedret i et omfang der medfører, at han ikke længere har et erhvervsevnetab på 50% eller mere, som dette er vurderet af selskabet."

Til dette har klagerens advokat fremsendt brev af 8/3 2022, hvori det bl.a. er anført:

"Alm. Brand Liv & Pension anfører, at [klagerens] piskesmældslæsion ikke har nogen relevans for vurderingen af hans erhvervsevnetab. Dette bestrides fortsat. Piskesmældslæsionen medførte en mengrad på 8 %, jf. bilag 2, og dette fysiske mén har selvfølgelig indflydelse på [klagerens] mulighed for at udnytte sin erhvervsevne, idet der skal foretages en samlet vurdering af [klagerens] helbredstilstand. Det forhold, at [klageren] – inden han pådrog sig en diskusprolaps – ved at ignorere smerterne var i stand til at bestride en fuldtidsstilling på trods af de fysiske mén efter piskesmældslæsionen, ændrer ikke herpå.

[Klageren] har i øvrigt – ud over de allerede beskrevne helbredsindskrænkninger – fået foretaget operation for lyskebrok (2021), samt er blevet opereret i højre albue i november 2021. Den 25. marts 2022 skal [klageren] opereres i venstre skulder, ligesom han den 22. marts 2022 skal udredes for mulig gigt i fingrene på højre hånd. Som bilag 33 fremlægges relevant journalmateriale. Disse nye helbredsmæssige gener indebærer en yderligere reduktion af [klagerens] erhvervsevne.

Vedrørende de af Alm. Brand Liv & Pension foretagne observationer af [klageren] kan det bemærkes, at der muligvis er tale om observationer foretaget af tidligere politifolk, men at der på trods heraf er tale om subjektive vurderinger af [klagerens] aktiviteter, og dermed hans erhvervsevne. Observationerne af [klagerens] udførelse af arbejdsopgaver på sin ... ejendom viser ikke, at [klageren] har genvundet sin erhvervsevne, idet der er tale om udførelse af korte opgaver som udføres ved hjælp af maskiner.

De enkelte observationer, som er dokumenteret med videooptagelser, understøtter heller ikke, at [klageren] er i stand til flere fysiske aktiviteter, end han har oplyst over lægerne og Alm. Brand Liv & Pension, ligesom de ikke understøtter Alm. Brand Liv & Pensions synspunkt om, at [klagerens] erhvervsevne ikke er nedsat med 2/3. Tværtimod viser videooptagelserne en mand, som bevæger sig forsigtigt, hvilket understøtter, at [klageren] har de gener og helbredsmæssige indskrænkninger, som beskrevet i lægejournalerne.

[Klageren] fastholder, at vurderingen af, hvorvidt hans erhvervsevne er blevet forbedret, herunder om [klagerens] aktiviteter på videooptagelserne er uforenelige med den af ham oplyste helbredstilstand, må foretages af en speciallæge og ikke en af Alm. Brand Liv & Pension engageret privatdetektiv eller advokat.

Til opfyldelse af Alm. Brand Liv & Pensions opfordring fremlægges som bilag 34 årsopgørelser for de seneste 3 år. Det bemærkes, at [klagerens] lønindkomst har ligget på nogenlunde samme niveau. Det kan i relation til årsopgørelsen for 2021 oplyses, at [klagerens] personlige indkomst endnu ikke er opgjort, idet ægteparrets ejendom beskattes efter virksomhedsordningen."

Hertil har selskabet i brev af 7/4 2022 til nævnet bl.a. anført:

"Ad klagers helbredsmæssige gener

...

Dette gælder tilsvarende den af klager angivne operation for lyskebrok i 2021, der er et lægeligt indgreb, som ikke kan antages midlertidigt eller varigt at påvirke erhvervsevnen i dækningsberettigende grad.

Særligt for så vidt angår de foretagne operationer af klagers højre albue i november 2021 og venstre skulder i marts 2022 har selskabet noteret sig disse, idet bemærkes, at klager samtidig med

indgivelsen af indlægget til Ankenævnet har anmodet selskabet om en revurdering på det samme grundlag (altså de foretagne operationer) i forhold til, om klagers erhvervsevne på nuværende tidspunkt må anses for nedsat i dækningsberettigende grad.

Selskabet er i færd med at indhente nærmere oplysninger til vurderingen heraf, men dette ændrer ikke på den afgørelse om ophør af ydelser, som er til prøvelse i denne sag for Ankenævnet.

Ad observationerne

Som det er angivet i selskabets tidligere indlæg, så har observatørerne i de fremsendte observationsrapporter angivet de aktiviteter, som de har set klageren udføre. Hvis det er noteret, at klageren fremstod med fysiske bevægelsesindskrænkninger (f.eks. at trække på benet, at tage sig til ryggen, eller hvis han f.eks. så smerteforpint ud), så er dette angivet og noteret af observatørerne. Observationsrapporterne er således ikke udtryk for 'subjektive vurderinger' af klagers aktiviteter, men derimod en beskrivelse af, hvad observatørerne har set og hvornår.

Vurderingen af, om aktiviteterne tilsiger, at klagers erhvervsevne ikke kan anses for at være nedsat i dækningsberettigende grad på grundlag af observationerne, er derimod efterfølgende foretaget af selskabet (med bistand fra selskabets lægekonsulenter) og ikke af observatørerne.

Ad årsopgørelser

Det bemærkes, at selskabet i indlægget af 8. februar 2022 anmodede klager om at fremlægge sine udskrifter fra skattemappen (R75) og ikke årsopgørelser for de seneste tre år. Det er i den forbindelse noteret, at årsopgørelsen ikke foreligger for 2021, under hensyntagen til, at denne afventer udarbejdelse af regnskab.

...

Anmodningen til klager om at fremlægge sine R75-opgørelser gentages, med henblik på, at Ankenævnet får det fulde bedømmelsesgrundlag."

Klagerens advokat har fremsendt yderligere bemærkninger til nævnet i brev af 25/5 2022, hvor det bl.a. fremgår:

" Som bilag 35 fremlægges R75 for perioden 2018-2021.

Som bilag 36 fremlægges revisorerklæring af 10. maj 2022 hvoraf det fremgår (under punkt 1), at [Klagers] A-indkomst i

- 2021 udgjorde kr. 266.546,
- 2020 udgjorde kr. 182.900,
- 2019 udgjorde kr. 168.603, og i
- 2018 udgjorde kr. 47.406.

Det kan lægges til grund, at der er tale om en beskeden indkomstfremgang. Det skal i den forbindelse igen fremhæves, at indkomstfremgangen ikke skyldes en forøget erhvervsevne, men alene det forhold, at [klager] kundegrundlag er blevet større, samt det forhold, at han har betalt sin hustru og ... A/S for at udføre en række administrative opgaver, jf. den som bilag 36 fremlagte revisorerklæring (punkt 2 og punkt 4) hvoraf det fremgår, at [klagers hustru] i 2021 har modtaget kr. 70.000 i løn, samt at A/S har modtaget kr. 50.000 for administrativ bistand.

Selskabets advokat har i brev af 9/6 2022 hertil bl.a. anført:

” Det gentages, at der ved vurderingen af erhvervsevnetabet under klagers særlige forsikringsordning ikke skal foreligge et økonomisk erhvervsevnetab. Dette ændrer imidlertid ikke på, at udviklingen i klagers indkomst fra klagers virksomhed har betydning i forhold til vurderingen af, om der er overensstemmelse mellem klagers oplysninger til selskabet vedrørende sin funktionsevne/arbejdsevne og den indkomst, der måtte opnås via den (ifølge klager selv) angivne meget begrænsede indsats i relation til ...virksomheden.

Det fremgår af de nu fremlagte bilag, at klagers A-indkomst fra virksomheden fra 2020 til 2021 voksede med mere end 45% (fra ca. kr. 183.000 til ca. kr. 266.000).

Af årsregnskabet for klagers virksomhed for 2021, der netop er blevet offentliggjort i maj 2022, fremgår det, at overskuddet (efter afskrivninger og før skat) fra virksomheden (ApS’et) faldet fra kr. 331.000 til kr. 151.000 i regnskabsåret 2021 sat i forhold til 2020. Regnskabet vedlægges som **bilag F**.

Klagers totalindkomst før skat (men efter afskrivninger, som normalt ikke inddrages) i relation til virksomheden er således faldet fra kr. 521.000 i 2020 til kr. 437.000 i 2021 (lønindkomst plus overskud).

Imidlertid kan det af regnskabet for 2021 ses, at afskrivninger i virksomheden er vokset fra kr. 4.000 til kr. 53.000, hvilket er afskrivning på den firmabil, som klager har indkøbt til den af ham ejede virksomhed, og som han dermed tillige skal beskattes af som en lønudgift. Denne afskrivning går naturligvis direkte på bundlinjen. I tillæg hertil er det noteret, at klager siden 1. juni 2021 har aflønnet sin hustru med kr. 10.000 for bistand til virksomheden, uden at der foreligger nogle oplysninger om, hvad denne bistand reelt dækker over, ligesom hustruen – som tidligere angivet – ikke er blevet set ved virksomhedsadressen under selskabets observationer.

Tilsvarende kan det konstateres, at der ifølge revisorerklæringen er tilkøbt bistand fra ... som skulle ligge udover franchiseafgiften i 2021.

Disse omkostninger til hustruen og ... udgør tilsammen kr. 150.000, og lægges disse beløb til bruttofortjenesten på kr. 437.000 for 2021, så må det antages, at virksomhedens nettoomsætning for 2021 har oversteget den tilsvarende omsætning for 2020 (nettoomsætningen er ikke offentliggjort i regnskabet). Dette tilsiger umiddelbart, at behovet for bistand i virksomheden i 2021 (i modsætning i 2020, hvor der blev opnået kr. 521.000 i bruttofortjeneste reelt uden omkostninger til fremmed bistand) skyldes vækst i omsætningen. Sammenfattende ses der således fortsat ikke i klagers indkomstoplysninger belæg for, at hans erhvervsevne i forbindelse med driften af ...virksomheden skulle være reduceret til ca. 10 timer pr. uge som følge af sygdom eller ulykke, jf. herved i øvrigt selskabets tidligere indlæg, idet klagers erhvervsevne reelt må anses for at have været væsentligt bedre end oplyst til selskabet, jf. tillige de foretagne observationer.”

Klagerens advokat har hertil i brev af 22/6 2022, bl.a. anført:

” **Ad [klagers] hustru**

Alm. Brand Lov & Pension anfører, at selskabet har ”noteret sig”, at [klager] betaler sin hustru for bistand, men at der ikke er redegjort for, hvad denne bistand dækker over, ligesom det anføres, at [klagers] hustru ikke er set ved virksomheden i observationsperioden.

Alm. Brand Liv & Pension anfører ikke, hvilken betydning ovenstående skulle have for Ankenævnets vurdering af hans arbejdsevne, men [klager] antager, at Alm. Brand Liv & Pension antyder, at der er tale om en proforma-ansættelse. Dette er ikke korrekt. [Klagers] hustru udfører en række administrative opgaver i virksomheden, herunder fakturering af kunder, opdatering af kundeop-

lysninger i kundesystemet, udarbejdelse af mødereferater etc. Det bemærkes, at [klagers] hustru udfører de pågældende arbejdsopgaver fra ægteparrets hjemmeadresse.

Ad omsætningen i [klagers] virksomhed

Alm. Brand Liv & Pension anfører, at selskabet formoder, at det var vækst i virksomhedens omsætning, der var årsag til, at [klager] var nødsaget til at engagere sin hustru og ... til at bistå ham med administrative opgaver. Det er uklart, hvilken betydning dette i givet fald måtte have for vurderingen af [klagers] erhvervsevnetab. Det bemærkes dog for en god ordens skyld, at omsætningsstigningen ikke er begrundet i, at [klager] har generhvervet sin erhvervsevne, men at stigningen først og fremmest skyldes akkumuleringen af kunder.

Det er [klagers] opfattelse, at Alm. Brand Liv & Pensions konklusioner om de af ham udøvede aktiviteter ikke har støtte i de faktiske omstændigheder.

En vurdering af [klagers] fysiske tilstand, herunder hans fysiske funktionsbegrænsninger, skal ikke foretages af Alm. Brand Liv & Pensions konsulenter, privatdetektiver, eller selskabets advokat, men derimod af en speciallæge. [Klager] har opfordret Alm. Brand Liv & Pension til at tage initiativ til en sådan speciallægeundersøgelse, hvilket selskabet ikke har ønsket. Dette bør indgå i Ankenævnets bedømmelse af sagens faktiske omstændigheder.

Nævnet har fået forelagt bilag fra sagen. Nævnet har blandt andet modtaget neurokirurgisk speciallægeerklæring af 29/4 2014, mulighedserklæring af 10/5 2015, erklæring fra egen læge af 1/9 2015, opsigelse af 14/9 2015, erklæring fra speciallæge i ortopædkirurgi af 7/10 2015, journalnotat fra fysioterapeut af 1/2 2016, status fra fysioterapeut af 11/2 2016, ansættelseskontrakt af 15/4 2016, kommunalt notat af 14/8 2016, journalnotat fra hospital af 15/5 2017, neurologisk speciallægeerklæring af 24/8 2017, kommunal afgørelse om tilkendelse af fleksjob af 20/12 2017, neurokirurgisk speciallægeerklæring af 15/4 2018, "personlig erklæring" udfyldt af klageren til selskabet af 30/4 2020 og 4/5 2021, medicinkort ajourført den 16/3 2021, journalnotat af 31/8 2021 fra egen læge, journal fra rygcenter, journal fra andet hospital, selskabets observationsrapporter, klagerens bemærkninger til selskabets observationer, foto af hvileplads på klagerens kontor, klagerens beskrivelse af sin hverdag, kommunale bilag, klagerens hustrus lønseddel for juni 2021, retsbog fra byretten af 12/12 2018, retsbog fra landsretten af 19/11 2019, ekstrakt til landsretssag, bogføringsbalance for 2021, klagerens årsopgørelser for 2018 til 2020, klagerens R75 for 2018 til 2021, revisorerklæring af 10/5 2022, årsrapport fra klagerens virksomhed for 2021, selskabets afgørelser af 12/5 2014, 2/9 2015, 7/12 2015 og 23/7 2021, selskabets fastholdelse af 20/9 2021, police af 4/2 2015 og forsikringsbetingelser nr. 5162. Ud-
drag af bilagene gengives nedenfor.

Ankenævnet for Forsikring

25.

97479

Af kommunalt notat af 14/8 2016 fremgår bl.a.:

"D.d. rundbordssamtale med deltagelse af [klageren], ledet ... og ut.

[Klageren] oplyser, at han her i uge 33 har øget sit ugentlige timetal til 20 timer ugentligt (5x4 timer).

Han oplyser, at han i perioder har stærke rygsmærter.

Han har brug for varierende arbejdsstillinger og opgaver. Han kan ikke have siddende/gående arbejdsopgaver i længere tid ad gangen. [Klagerens] job er så fleksibelt, at han har mulighed for at tage hjem midt på dagen - gå tur/ordne lidt - og efterfølgende arbejde om aftenen.

Vi drøfter en mulighed plan for øgning af timetal - over tid og aftaler følgende plan:

Uge 33 20 timer ugentligt

Uge 34 20-

Uge 35 25-

Uge 36 25-

Uge 37 30- -

Uge 38 30-

Uge 39 32,5 -

Uge 40 32,5

Forventning om raskmelding fra uge 41."

Af kommunal afgørelse om tilkendelse af fleksjob af 20/12 2017 fremgår bl.a.:

"Der er den 20.12.17 - truffet nedenstående afgørelse:

Du visiteres til fleksjob med virkning fra den 20.12.17. Det vurderes, at din arbejdsevne er væsentlig og varigt nedsat på grund af de beskrevne helbreds-mæssige lidelser og behovet for skånehensyn. Der er lagt vægt på de beskæftigelsesmæssige, sociale og helbreds-mæssige forhold, som er beskrevet i indstillingen fra Rehabiliteringsteamet. Det vurderes, at dine ressourcer og udfordringer er fuldt afklarede i forhold til uddannelse og beskæftigelse. Yderligere vurderes, at alle relevante indsatser efter lov om en aktiv beskæftigelsesindsats samt andre foranstaltninger har været afprøvet for at bringe dig i ordinær beskæftigelse, og at andre støtteforanstaltninger i form af personlig assistance, mentorstøtte, støtte efter servicelovens § 100 eller efter sygedagpengelovens § 56 ikke vil kunne medvirke til, at du kan varetage et arbejde på normale vilkår. Det vurderes, at din arbejdsevne er væsentligt og varigt nedsat jf. § 70 a i Lov om en aktiv beskæftigelsesindsats på grund af ovennævnte forhold, og at du er omfattet af personkredsen jf. lov om en aktiv beskæftigelsesindsats § 2 nr. 7.

Ift. et kommende fleksjob vurderes det, at det vigtigste er, at de nødvendige skånehensyn tilgodeses.

Skånehensyn:

Nedsat tid

Ikke tungt fysisk belastende arbejde

Ikke rygbelastende arbejde

Ikke foroverbøjede arbejdsstilling

Behov for varierende arbejdsstillinger

Der henvises til rehabiliteringsteamets indstilling.
Du er således visiteret til fleksjob med virkning fra den 20.12.17.

Du har d. 20.12.17 oplyst, at du pt. ikke ønsker et fleksjob, da du ønsker at blive selvstændig."

Af neurokirurgisk speciallægeerklæring af 15/4 2018 fremgår bl.a.:

"Tidligere: ... 2013 Privathospital Opereret for venstresidig tennislåsbue med god effekt, men i forbindelse med træning i 2018 pludselig forværring af smerter i venstre arm og der er nu planlagt ny operation 16.04.18 for dette.

Socialt: ... Sygemeldt i forbindelse med aktuelle symptomdebut 05.11.14. Fuldtidssygemeldt i 14 dage. Vendte herefter tilbage til sit arbejde, men kom ikke på fuld tid. I forbindelse med operation 26.02.15 igen sygemeldt og vendte efterfølgende igen gradvist tilbage til arbejde 20-25 timer i august 2015. Fik forværring af smerter og reducerede derfor arbejdstid til 2 timer dagligt 5 dage om ugen. Startede nyt job 15.04.16 med 2 timer dagligt 5 dage om ugen. Har stadig dette job. Har forsøgt at øge arbejdsintensiteten, men måtte opgive pga. forværring af smerterne. Gift. Bor på ... ejendom, hvor jorden er lejet ud. Har ... dyr og skadelidte deltager kun sparsomt i aktiviteterne. Får hjælp fra maskinstation til markarbejde.

Tidligere rygproblem: I forbindelse med arbejde som ... medhjælper fik skadelidte som ... årig smerter i lænden og siden har der i perioder været smerter i lænden, men uden egentlig udstråling til benene. Har ikke haft nogen sygedage før i forbindelse med aktuelle gener.

2012 udsat for traume i lænden efter ... uheld. Symptomerne varede i et par måneder, hvorefter tilstanden normaliseredes.

November 2012 udsat for vridtraume i nakken og har siden haft nedsat bevægelighed i nakken. I perioder stadig smerter i nakken.

Aktuelt: Aktuelle symptomer debuterede 05.11.14, hvor skadelidte pludselig uden provokation fik smerter i lænden med udstråling til venstre balde og videre ned bagsiden af venstre lår og underben til foden. Samtidig føleforstyrrelser i smerteområdet. Forsøgte konservativ behandling, men uden effekt. Fik derfor foretaget MR-skanningsundersøgelse af lænden, der viste en discusprolaps mellem 4. og 5. lændehvirvel på venstre side og der blev derfor foretaget operation på ... hospital ... 26.02.15 med fjernelse af denne prolaps.

Havde ikke væsentlig effekt af operationen og der blev derfor foretaget en ny MR-skanning af lænden den 16.04.15 der ikke viste tegn til nogen discusprolaps.

Fortsatte genoptræning, men havde ikke effekt. Fik foretaget ny MR-skanningsundersøgelse i november 2015 der viste en udbulning af båndskiven mellem 5. lændehvirvel og korsben på venstre side og også let påvirkning af nerven mellem 4. og 5. lændehvirvel på venstre side, hvor skadelidte tidligere havde fået foretaget operation. Endvidere blev der påvist en lille forskydning på få mm. mellem 5. lændehvirvel og korsben. Der blev derfor foretaget operation 01.02.16 på ortopædisk ... hospital ..., hvor der fandtes tydelig arvævsdannelse mellem 5. lændehvirvel og korsben, hvor der var en lille forskydning mellem hvirvlerne på venstre side og samtidig fandtes både nerven mellem 4. og 5. lændehvirvel og mellem 5. lændehvirvel og korsben på venstre side klemmt, men efter at frilægningen blev foretaget, lå nerverne helt frie. Der blev suppleret med knoglechips og kunstig knogle langt ud over tværtappe fra 4. lændehvirvel til korsben på begge sider og efterføl-

gende brugte skadelidte korset i 3 måneder. Havde i starten god effekt af indgrebet, idet smerterne aftog væsentligt og skadelidte gennemgik genoptræning på [træningscenter] i [udland], men i løbet af efteråret 2016 gradvis forværring af generne igen og der blev derfor foretaget yderligere røntgenundersøgelse af lænden, der dog ikke viste nogen abnorm bevægelighed eller yderligere forskydning mellem hvirvlerne. Tilstanden har ikke ændret sig siden på trods af at skadelidte træner rygmuskulaturen og styrketræner kroppen flere gange ugentligt. Har stadig følgende klager.

1. Lændesmerter. Konstant til stede med vekslende styrke. Forværres ved siddende stilling i mere end ½ time og også i forbindelse med tunge løft. Endvidere også ved bestemte vridbevægelser i lænden.
2. Smerteudstråling til venstre ben. Konstant til stede med vekslende styrke. Lokaliseret til balde og bagsiden af lår og underben ud under foden. Vækkes ofte af disse gener om natten. Også disse gener forværres ved fysisk belastning og ved længere tids siddende stilling.
3. Føleforstyrrelser i venstre ben. Lokaliseret til balde og bagsiden af venstre ben. Konstant til stede med vekslende intensitet.
4. Nedsat bevægelighed i nakken. Har været til stede siden 2012.
5. Nakkesmerter. Til stede i perioder, men flere gange ugentligt.
6. Føleforstyrrelser i venstre arm lokaliseret til lillefingersiden af over- og underarm. Har været til stede siden 2012.
7. Psykisk: I forbindelse med smerteforværring føler skadelidte ofte at han er mere irriteret og med nedsat toleranceevne i forhold til normalt. Ellers velfungerende både psykisk og kognitivt.

Funktionsniveau:

Hjemme: Er ophørt med rengøring, da dette medfører forværring af smerterne.

Fritid: Går dagligt 5 km. og forsøger også at løbe flere gange ugentligt. Har tidligere kunnet cykle, men har haft svært ved dette. Forsøger nu at genoptage dette i håb om at kunne komme op på at cykle omkring 50 km. om ugen, som han tidligere har kunnet. Kan maksimalt sidde i en bil i 1 time ad gangen.

Arbejde: Arbejder 2 timer dagligt 5 dage om ugen. Primært arbejdsopgaver i nærheden, således at han kan undgå lange køreture. Har gode muligheder for hyppige arbejdsstillingsskift og har bl.a. hæve-/sænkebord og specialstol. Føler maksimalt, på trods af dette, at kunne arbejde 2 timer dagligt. Ved forsøg på øget intensitet kommer der forværring af smerterne både i lænd og i venstre ben.

Øvrige organsystemer: Ingen klager.

Medicin: Tbl. Pamol 1 g. 1-2 x dagligt.

Tbl. Ibuprofen 400 mg. 1-2 x dagligt.

Cannabis 2 dråber x 2 dagligt.

...

Objektivt:

Psykisk: Upåfaldende. Medvirker normalt ved undersøgelsen. Virker på ingen måde symptomaggraverende eller appellerende.

...

Halshvirvelsøjle: Normal krumning. Let nedsat bevægelighed ved hoveddrejning til højre, der udføres til 45°, mens hoveddrejning til venstre udføres til 60°.

Forover- og bagoverbøjning udføres til 60°.

Arme: Er højrehåndet ... Der er smertebetinget nedsat bevægelighed i venstre skulderled som følger

af gener fra tennisalbue, men herudover normal kraft, tonus, trofik og refleksforhold.

...

Brysthvirvelsøjle: Normal krumning. Fri bevægelighed. Ingen ømhed af torntappe eller af muskulaturen langs med brysthvirvelsøjlen.

Lændehvirvelsøjle: Sufficent ar efter tidligere operation i lænden. Lænden fikseret nedadtil med nedsat bevægelighed i alle planer. Finger-gulv-afstand lige under knæniveau. Ingen ømhed af tomtappe eller af muskulaturen langs med lændehvirvelsøjlen.

Ben: Normal strakt benløft test på højre side. Ved strakt benløft test udløses venstre side ved 50° smerter i venstre ben. Overalt normal kraft, tonus, trofik og refleksforhold på begge sider. Nedsat berøringsfølesans på bagsiden af venstre lår og underben. Herudover normal berøringsfølesans på begge sider.

... Gangen upåfaldende.

Resume:

Det drejer sig om en [I 40'erne] mand, der siden ... års alderen, efter en periode med ... arbejde, i perioder har haft smerter i lænden med forværring i forbindelse med et ... uheld i 2012, hvor smerterne var til stede konstant i 2 måneder, hvorefter de igen blev reduceret til vanlige gener.

Derudover har skadelidte haft vridtraume i halshvirvelsøjlen i 2012 og siden haft smerter i nakken og nedsat bevægelighed i denne. Opereret for tennisalbue i 2013 på venstre side og der er nu tegn på nyt tilfælde og der er planlagt operation 16.04.18.

Aktuelle rygsymptomer debuterede 05.11.14, hvor skadelidte uden provokation pludselig fik smerter i lænden med udstråling til bagsiden af venstre ben. Fik påvist discusprolaps mellem 4. og 5. lændehvirvel på venstre side og da der ikke var effekt af konservativ behandling, blev der foretaget operation 26.02.15 med fjernelse af denne prolaps. Havde ikke nogen væsentlig effekt af indgrebet og ved fornyet skanning blev der påvist forsnævring i nerverodskanalen mellem 4. og 5. lændehvirvel, hvor skadelidte var blevet opereret tidligere og også mellem 5. lændehvirvel og korsben på venstre side og endvidere en lille forskydning mellem 5. lændehvirvel og korsben. Der var ikke effekt af konservativ behandling og der blev derfor foretaget operation 01.02. 16 med frilægning af 5. lændenerverod og 1. korsbensnerverod på venstre side med fjernelse af arvævsdannelse og samtidig blev der foretaget en uinstrumenteret stivgøring fra 4. lændehvirvel til korsben med knogle og kunstknogle samt korsetbehandling i 3 måneder. Der var effekt af dette indgreb i starten, da smerterne gradvist aftog, men i løbet af efteråret 2016 kom der igen tiltagende gener i lænden. Røntgenundersøgelse viste efterfølgende ikke tegn til yderligere forskydning mellem lændehvirvlerne. Siden har skadelidte forsøgt at træne rygmuskulaturen flere gange ugentligt, hvorved der ikke er sket nogen ændring i tilstanden. Var fuldtidssygemeldt i 14 dage efter symptomdebut og vendte herefter tilbage til arbejdet, men har aldrig kunnet arbejde på fuld tid og har i en lang periode arbejdet 2 timer dagligt 5 dage om ugen og har fået tilkendt flexjobordning til dette. Har forsøgt at øge arbejdsintensiteten, men dette har medført forværring af generne. Føler derfor ikke at kunne øge arbejdsintensiteten yderligere, selvom der er installeret de tiltag der skal til for at der gode muligheder for hyppige arbejdsstillingsskift. Har stadig konstante smerter i lænden og på bagsiden af venstre ben med vekslende intensitet samt konstante smerter i nakken og nedsat bevægelighed i denne samt nu også smerter ud i venstre albue-region.

Ved den objektive undersøgelse findes nedsat bevægelighed i halshvirvelsøjlen med hoveddrejning til højre, der udføres til 45°, mens hoveddrejning til venstre og forover- og bagoverbøjning udføres til 60°. Der er smertebetinget nedsat kraft i venstre albueled pga. tennisalbue ... Lænden fikseret med nedsat bevægelighed i alle planer. Finger-gulv-afstand til knæniveau. Ved strakt benløft test udløses på venstre side ved 50° smerter i benet. Der er nedsat berøringsfølesans på ven-

stre balde og bagsiden af venstre ben. Som situationen er nu føler skadelidte ikke han på nogen måder kan øge arbejdsintensiteten og ved forsøg herpå, har han registreret at der kommer en klar forværring af generne. Mener derimod godt at kunne fortsætte sit arbejde som hidtil 2 timer dagligt 5 dage om ugen.

Konklusion:

Skadelidte har siden symptomdebut 05.11.14 haft smerter med udstråling til venstre ben på trods af at der er fjernet en discusprolaps mellem 4. og 5. lændehvirvel på venstre side og også foretaget yderligere frilægning af nerverne der og også stabilisering af lænden. Der har igennem de sidste 1 ½ år ikke været nogen bedring i tilstanden og den må opfattes som værende stationær.

Vedrørende de specifikke spørgsmål kan jeg oplyse:

1. De kroniske smerter bevirker at skadelidte i perioder kan være mere irriteret og med nedsat toleranceevne i forhold til normalt, men ellers er der ikke nogen kognitiv eller psykisk påvirkning. Vedrørende skadelidtes fysiske funktionsniveau og funktionsevne er det sådan, at ved forsøg på fysisk belastende arbejdsopgaver, kommer der en klar forværring af de beskrevne lændesmerter og bensmerter. Har behov for hyppige arbejdsstillingsskift for at kunne klare sit arbejde. Som tilstanden er nu føler skadelidte ikke, at han på nogen måder kan øge arbejdsintensiteten til mere end 2 timer om dagen, idet der da kommer forværring af generne.

2. Som beskrevet er der ikke sket nogen bedring i skadelidtes tilstand gennem de sidste 1 ½ år, udover at der nu er kommet problemer med smerter fra tennisalbue på venstre side, for hvilket der er planlagt operation 16.04.18.

3. Skadelidte angiver at han nu har fået minimeret sin bilkørsel væsentligt. Har kun 8 km. til sit arbejde. Har sørget for primært at have kunder i lokalområdet og hvorfor der ikke er behov for at køre væsentligt i arbejdet. Han mener selv at have minimeret bilkørsel meget nu. Har også arrangeret det således, at kunder ofte kommer til skadelidte i stedet for at han skal køre til dem.

4. Vedrørende beskrivelse af en typisk uges og weekends forløb, oplyser skadelidte at han normalt på hverdage står op om morgenen, afleverer børnene i ..., som ligger tæt ved skadelidtes arbejdsplads. Kører dertil i bil. Arbejder herefter 2 timer og kører da hjem og hviler sig. Forsøger at træne rygmuskulaturen først på eftermiddagen. Henter herefter sine børn. Hjælper til med madlavning om aftenen. Hygger sig med sine børn i løbet af eftermiddagen og aftenen. Hjælper med at tage børn til ... i løbet af ugen.

I weekenden angiver skadelidte primært at slappe af så meget som muligt. Undgår besværligt havarbejde ud over græsslåning, som foretages ved brug af havetraktor.

...

6. Diagnose: DM51.1D følger efter operation for discusprolaps mellem 4. og 5. lændehvirvel på venstre side.

Diagnose: DS13.4 følger efter forvridning i halshvirvelsøjlen.

7. Jeg mener ikke at der er mulighed for at tilbyde yderligere behandlingstiltag, ud over den træning, som skadelidte gennemgår dagligt både af nakke- og rygmuskulaturen og også den træning han gennemfører med gåture dagligt og også så vidt muligt cykling dagligt.

Ankenævnet for Forsikring

30.

97479

8. Har selv forsøgt at omskole sig, således at han nu har så lidt fysisk belastende arbejdsopgaver i sit job også hvad angår kørsel i bil. Jeg mener derfor ikke, at der er mulighed for andre tiltag, der vil kunne afhjælpe hans situation.

9. Prognose: Tilstanden er stationær såfremt skadelidte fortsætter sin træning som hidtil."

Af "personlig erklæring" udfyldt af klageren til selskabet af 30/4 2020 fremgår bl.a.:

2	Er du delvist uarbejdsdygtig?	NEJ ☐	JA ☒	Hvis JA: Siden den: 15/3-2015 Kan dagligt arbejde i: ca. 2 antal timer Kan ugentligt arbejde: ca. 10 antal timer
3	Hvad er årsagen til uarbejdsdygtigheden?			Diskusprolaps, samt stivgørelse af 2 lår i ryggen
4	Hvordan er din tilstand siden den sidste afgivne erklæring?			☒ Uændret ☐ Forværret ☐ Forbedret

Af "personlig erklæring" udfyldt af klageren til selskabet af 4/5 2021 fremgår bl.a.:

2	Er du delvist uarbejdsdygtig?	NEJ ☐	JA ☒	Hvis JA: Siden den: 15/3-2015 Kan dagligt arbejde i: ca. 2 antal timer Kan ugentligt arbejde: ca. 10 antal timer
3	Hvad er årsagen til uarbejdsdygtigheden?			Diskusprolaps, samt stivgørelse af 2 lår i ryggen
4	Hvordan er din tilstand siden den sidste afgivne erklæring?			☐ Uændret ☒ Forværret ☐ Forbedret

...

13. Eventuelle yderligere kommentarer: [Andet selskab] har udbetalt invaliditetsydelse, samt tilkendt mig præmiefrigørelse indtil 30/4 2037."

Af journalnotat af 31/8 2021 fra egen læge fremgår bl.a.:

"Kommer til kons. vedr. rygsmerter.

I 2014 fik han en diskusprolaps og blev i 2015 opereret. Ingen bedring af symptomerne, men forsøgt at starte op på job, måtte sygemelde sig som endte med en fyring og efterfølgende en retssag vedr. uberettiget fyring.

Februar 2016 genopereret i ryggen med stivgørende operation.

Efterfølgende aldrig kommet sig helt efter operationen.

Fortsat kroniske, daglige rygsmerter med udstråling til ve. ben.

Har gået i smertehåndteringsforløb og været flittig med træning. Desuden fået behandling mod udstrålende smerter med Cannabidiol, som han fortsat får.

Han har lært at leve med smerterne og tilrettelagt sit liv, så godt som muligt trods vedvarende smerter.

Har indimellem haft smerteopblussen eks. i foråret, hvor vi så ham her, hvor han blev henvist til fysioterapi og MR-scanning og han blev også set af en speciallæge ... på ... hospitalet.

Efterflg. i foråret kom tilbage til en situation, som var status quo inden han fik opblussen i smerterne.

Han har fået tilkendt noget erstatning på baggrund af en vurdering af arbejdsevnen, som er nedsat til 1/3.

Han oplevede at blive spioneret imod og forsikringsselskabet har trukket hans betalinger tilbage nu.

De har vurderet, at han er rygrask, og det er kommet bag på ham.

Han beretter om uændrede symptomer og herfra har vi heller ikke set nogen ændringer i situationen."

Af journal fra rygcenter fremgår bl.a.:

"29-3-21 ...

• Col T: holdning: normal

AROM: betydelig indskrænket bevægelighed for thorax, alt bevægelighed ses i lænden. hertil gerner i ekstension.

...

RØNTGEN:

Beskrivelse: 03-05-2021

RU.Dx: MR fra MR scanner ... 29/4/21 - degenerative forandringer og operationsfølger fra laminektomi L4/L5 venstresidigt – ingen umiddelbar rodaffektion. Se dok for fuld beskrivelse.

DIAGNOSE:

31-3-21 ...

Arbejdsdiagnose: L03, L84 - 7-8 år kronisk biomekanisk dysfunktion lumbalt.

...

Prognose: Rimelig forbedring, dog forventes der ikke raskgørelse & forventer længerevarende forløb.

Informeret om normale bivirkninger ved behandling.

...

29-3-21 ...

Arbejdsdiagnose: L02 , L84 - 2u akut facetsyndrom thorakalt med muskulær overbelastning. Hertil ses der kroniske lændegener fra tidl prolaps som tages op ved senere konsultation.

...

31-3-21 ...

Sm L ledet over hvor stivgjort- ingen udstråling til UE, føler går lidt opad mod brystryg, men nok ikke sammen med sidste gene. Ca. 7år - siden 2014 (og nok noget før) - kunne til sidst ikke gå – blev scannet -> discus -> træning med minimal effekt -> opereret i februar 2015 for diskus + genoptræningsforløb (...) -> februar 2016 stivgjort (mener 1. & 2. lændevirvel – 'pga. tryk på nerverod') -

Siden 2016 - egenhåndtering via træning - styrketræning & pilates & løb/cykling.

...

Kendt med lændegener igennem mange år forinden også.

V: Vækkes ofte af det om natten. værst efter belastning / siddet meget ned. Sover ofte lidt mindre, ofte pga. børnene.

B: afvekslende stillinger & arbejde varierende i små doser. slappe af & is på. sm. st. (pano & ibu). godt af at gå ture."

Af journal fra hospital fremgår bl.a.:

"2021-11-25 Operation

... Hospitaler, ...

Indikation for procedure

Bursit svarende til olecranon samt forkalkninger svarende til bursa, som er mekanisk irriterende.

...

Resumé og information til patienten

...

Jeg har i dag foretaget fjernelse af den betændte slimsæk svarende til albuesiden. Der er foretaget fjernelse af flere kalkkonkrementer. Du må bevæge albuen frit. Tunge løft og træning med albuen frarådes i 6 uger efter operationen. Som aftalt er der anlagt en blokade svarende til venstre skulder - slimsækken under skulderhøjden. Du skal fortsætte med styrkende øvelser for rotator cuffen. Du vil modtage indkaldelse til kontrol ved mig om ca. 2 måneder.

...

Der er tilladt fri bevægelse fra starten af. Hudsuturer fjernes ved egen læge om 14 dage. Tunge løft og belastning over albuen frarådes i 6 uger. Ambulant kontrol om 2 måneder.

...

Diagnose

DM702 Bursitis olecrani

...

speciallæge skulderkirurgi."

Af selskabets observationsrapporter fremgår bl.a.:

"Observationen er udført i perioden fra d. 22. februar 2021 til d. 24. februar 2021 af ..., ... og

Mandag d. 22. februar 2021

Kl. 0718 [bil1], reg.nr. ... (...) kom kørende ad ... vej mod ... vej. Den kørte efterfølgende til [by], hvor den kørte ad ... vej i retning mod Nogle minutter senere kørte den fra stedet igen og forsvandt på ... vej. (...)

Kl. 0734 blev [bil1] igen observeret på ... gaden i [by] (...). Den kørte til bagsiden af firmaadressen på ... vej ... , hvor den blev parkeret under et halvtag. Kort efter kunne Skl. ses på adressen, hvor han bevægede sig normalt rundt på 1. sal. Efterfølgende blev han også set i stueetagen (...).

Kl. 0841 [bil1] kørte fra firmaet igen. Den kørte til bopælen (... , ... , ...).

Kl. 0908 [bil1] kom igen kørende ad ... vej ved ... vej. Den drejede t.h. ad ... vej (...).

Kl. 0925 ankom den til et ... center på ... vej i [by]. Skl. gik fra køretøjet. Skl. gik normalt (...).

Kl. 0934 kom han tilbage til køretøjet. Skl. var iført solbriller. (...).

Kl. 0952 kørte [bil1] fra ... vej ad ... vej mod bopælen. (...).

Kl. 1555 Skl. kom gående med en hund nede fra strandsiden, vest for bopælen. Det var en mindre hund på størrelse med en gravhund. Skl. var iført sort jakke og bukser og havde hue på. Han fortsatte mod bopælen ad marken og stoppede og snakkede med en af [dyrene]. Undervejs kastede skl. en pind til hunden. Derpå gik han til gårdspladsen, hvor Skl. gik over til [bil1], hvor han knæle-

de ned på højre side af bilen. Efterfølgende rejste han sig og kørte bilen ind i garagen. Han gik efterfølgende ind i huset. (...).

Kl. 1635 Observationen blev afbrudt.

Tirsdag d. 23. februar 2021

Kl. 0759 [bil1] ankom til firmaadressen Kort efter sås Skl. på førstesalen iført skjorte. (...) Han blev efterfølgende set siddende ved en pc, ligesom han tændte levende lys i vinduet og drak kaffe. Han havde headset på og gik jævnlige rundt i lokalet, så det formodes, at han talte i telefon. (...).

Kl. 1123 Skl. kørte fra arbejdspladsen i [bil1]. Han kørte direkte til bopælen (...).

Kl. 1600 Observationen blev afbrudt.

Onsdag d. 24. februar 2021

Kl. 0721 [bil1] kørte fra bopælen. Forinden var Skl. gået til køretøjet. Skl. bar på noget, der lignede en skoletaske (...).

Kl. 0743 [bil1] kørte til [by], hvor der var tab i morgentrafikken. (...)

Kl. 0912 [bil1] ankom til arbejdspladsen, ..., hvor den blev parkeret i gården (...).

Kl. 0959 Skl. blev nu observeret i lokalerne på 1. sal. Han havde headset på og gik rundt og var bl.a. henne ved begge gavlvinduer. Han var iført en grålig langærmet skjorte (...).

Kl. 1218 Skl. gik fra stedet. Han var i den mellemliggende periode fortrinsvis set sidde ved et bord, formentlig ved en skærm. Indimellem rejste han sig og gik rundt og snakkede med headset på. På et tidspunkt hentede han en kop kaffe eller lignende i stueetagen. Han var også henne og rulle en persienne halvt ned på et andet tidspunkt (...). Nu gik han ned af trapperne iført en sort jakke. Han gik til [bil1], bakkede ud fra gården og kørte fra stedet (...).

Kl. 1221 Han kørte til [institution] i [by] (...)

Kl. 1354 [bil1] kørte fra stedet. Det var Skl. der kørte i [bil1] (...). Han kørte syd på mod [by].

Kl. 1409 kørte Skl. ind ved [take away restaurant] og [anden take away restaurant] på ... vej ... i [by]. Kort efter gik Skl. ind på [take away restaurant]. (...)

Kl. 1442 Skl. kørte fra stedet i [bil1] (...).

Kl. 1459 ankom Skl. igen til [institution] (...)

Kl. 1510 Skl. kom nu gående ud gennem lågen fra [institutionen]. Han bar et barn på sin højre arm. Han gik de ca. 20 meter hen til højre side af [bil1]. Kort efter gik han om på venstre side af bilen. Han havde stadig barnet i højre arm. Her åbnede han døren og et andet barn satte sig ind. Derefter gik Skl. retur til højre side af køretøjet, fortsat med barnet på sin højre arm. Han gik nu alene om og satte sig på førersædet og kørte fra stedet (...).

Kl. 1522 [bil1] ankom til bopælen (...).

Observationen blev afbrudt.

Skl. sås bevæge sig uden synlige fysiske begrænsninger. Han kunne gå til fods, køre bil og arbejde på kontor. Han sås på intet tidspunkt med ansigtsudtryk der indicerede smerte og tog ingen særlige hensyn til sin ryg. Han sås ej heller anvende hjælpemidler af nogen art.

... Observationen er udført i perioden fra den 3. Maj 2021 til den 7. maj 2021, af ..., ..., ..., ... og

Mandag den 3. maj 2021

Kl. 0620 blev der oprettet observation mod skl.'s bopæl, Der sås ingen aktivitet. (...)

Kl. 0707 sås en mandsperson gå på gårdspladsen ved bopælen. (...)

Kl. 07.26 Det kendte køretøj, [farve]/ [farve] [bil1], reg.nr. ..., efterfølgende benævnt som [bil1], kørte ad ... vej i retning mod Rute ... / ... vej. Det var ikke muligt at se hvem der befandt sig i køretøjet. (...)

Kl. 0728 fortsatte [bil1] ad Rute ... i retning mod [by]. Det var grundet kraftig morgentrafik ikke muligt at følge køretøjet og der var herefter tab.

Kl. 1730 blev observationen afsluttet.

Tirsdag 4. maj 2021

Kl. 0625 Ingen aktivitet omkring arbejdspladsen (...).

Kl. 0716 [bil1] kørte fra bopælen (...). Den kørte til ... vej og syd på mod [by] (...).

Kl. 0737 ankom [bil1] til ... gade i [by], hvor føreren blev genkendt som værende Skl. Han steg ud af køretøjet og åbnede bagsmækken på bilen hvorefter han gik mod ... skole (...). To minutter efter var han retur ved køretøjet og kørte fra stedet. Ifm. afgang var der tab.

Kl. 0802 [bil1] ankom nu til firmaet, ..., hvor den blev parkeret i gården bag bygningen (...).

Kl. 1121 Skl. kørte fra firmaadressen igen (...). Han kørte direkte mod bopælen og kort efter, blev [bil1] set holdende på gårdspladsen (...).

Kl. 1333 [bil1] kørte fra bopælen igen og passerede nu ved ... kirke (...). Den fortsatte til ... vej og kørte syd på mod [by].

Kl. 1350 Ved ankomst til [by] fortsatte [bil1] til [supermarked], Det blev konstateret, at det var skl. som førte køretøjet. Han parkerede bilen og tog en indkøbsvogn og gik ind i [supermarkedet] (...).

Kl. 1413 kom Skl. ud igen. Han kørte indkøbsvognen hen til [bil1], hvor han løftede tre fyldte indkøbstasker ind i bagagerummet. Kort efter kørte han fra stedet (...).

Kl. 1419 ankom han til ... vej ..., hvor han parkerede ved [læge]. Derefter gik han ind via kældertrappen. (...)

Kl. 1452 Skl. kom ud til køretøjet igen og kort efter kørte han fra stedet (...). Han kørte derefter til [skole], hvor han parkerede i ... gade, samme sted som i morges. Han blev siddende i bilen i et par minutter, inden han gik ind til skolen. 3 til 4 minutter efter kom han retur til køretøjet og kørte fra stedet (...).

Kl. 1511 Han kørte nu ind ved [andet supermarked], ..., hvor han parkerede og gik ind. Hans ind og udstigninger af bilen, så ubesværet ud. Inde i [supermarkedet] så han på ... o.l. Han bevægede sig helt normalt, idet han bukkede sig ubesværet ned m.m. (...)

Kl. 1536 forlod han butikken igen. Da han kom ud til bilen lagde Skl. nogle varer i bagagerummet på [bil1]. Han bukkede sig naturligt ved bagklappen, og det så ud som om, at han tabte noget, idet han hurtigt bukkede sig ned og samlede det op på jorden. Han satte sig hurtigt ind på førersædet. Derefter kørte han fra stedet (...).

Han kørte imod [by], men der var tab i den tætte fyraftenstrafik.

Kl. 1557 blev køretøjet observeret parkeret ved [købmand] i [by]. Det var forladt. Ca. 5 minutter senere kom Skl. retur til køretøjet og kørte derefter fra stedet mod bopælen (...).

Kl. 1611 passerede han ... kirke tæt på bopælen. (...)

Kl. 1615 Observationen blev afbrudt.

Onsdag 5. maj 2021

Kl. 0625 Der blev oprettet observation mod udfaldsvejene fra bopælen.

Kl. 0720 [bil1] kørte fra bopælen (...). Den kørte til ... vej og syd på mod [by] (...).

Kl. 0740 var [bil1] ankommet til ... gade i [by], hvor Skl. steg ud af køretøjet og gik mod [skole]. Han var iført jakkesæt og skjorte. Kort efter var han retur ved køretøjet igen og kørte fra stedet (...). Han kørte i sydlig retning fra [by].

Kl. 0750 kørte han ind ved et toilethus ved ... på ... vej. Nogle minutter efter kørte han fra stedet igen og
Kl. 0757 kørte han ind til [museum], ..., [by]. ...
Kl. 0948 [bil1] kørte fra stedet (...). Der var efterfølgende tab ved den første rundkørsel ved ... vej/... Alle/... gade.
Kl. 1010 Observationen kørte direkte til ... vej ... til firmaadressen. [Bil1] holdt parkeret i baggården (...).
Kl. 1143 kørte Skl. fra firmaet igen (...). Han kørte ned og parkerede overfor ... i ... gaden. Bilen holdt med lys på. Kort efter kørte [bil1] fra stedet igen retur forbi firmaet og videre ud af byen mod bopælen (...).
Kl. 1154 Skl. var nu kørt ad ... vej mod bopælen og blev sluppet (...).
Kl. 1602 Der gik én mand, iført blå/grøn jakke med en høtyv/greb og lagde noget hø ud, i en indhegning med [dyr]. Det var lige vest for beboelsen, hvor der også var et mindre læskur til [dyrene]. Høet blev muligvis lagt ind i læskuret. På skurets flade tag, stod der et barn, som manden løftede ned med begge hænder. Han knælede derefter helt ned i hugsiddende, med barnet i favnen. Det formodes, at manden var identisk med Skl. Efterfølgende gik han op mod gårdspladsen/beboelsen og forsvandt af syne (...).
Kl. 1625 Der var fortsat ingen aktivitet omkring indhegningen. Porten til garagen/bygningen, hvor køretøjerne blev parkeret, var lukket (...)
Observationen blev afbrudt.

Torsdag 6. maj 2021

Kl. 0620 Der blev oprettet observation mod udfaldsvejene fra bopælen.
Kl. 0717 [bil1] kørte fra bopælen (...). Den kørte til ... vej og syd på mod [by]. Det var Skl. der var chauffør (...).
Kl. 0739 ankom [bil1] til ... gade i [by], hvor Skl. steg ud af køretøjet og gik mod [skole]. Han var iført jakkesæt og skjorte. Han bar en skoletaske i venstre hånd. Kort efter var han retur ved køretøjet igen og kørte fra stedet (...).
Kl. 0757 Han ankom nu til ... vej ..., hvor [bil1] blev parkeret i gården til firmaadressen (...).
Kl. 1021 Ved forbikørsel af bopælen blev der optalt 6 [dyr], 4 store [dyr] og 3 [dyr] i indhegningerne lige omkring ejendommen (...).
Kl. 1113 Skl. kørte fra firmaadressen direkte til bopælen. (Alle)
Kl. 1215 Skl. blev set i indhegningen med [dyrene]. Han var iført samme tøj som g.d. – en blå/grøn jakke. Efterfølgende gik han retur mod beboelsen (...). Ejendommen blev i løbet af eftermiddagen holdt under observation i nogle timer, men der blev ikke registreret nogen aktivitet. (...)
Kl. 1600 Observationen blev afbrudt.
Kl. 1845 Spotcheck ved firmaadressen viste ingen aktivitet (...).
Kl. 1855 På bopælen viste spotcheck ingen aktivitet. Dyrene var fortsat ude og porten til garagebygningen var lukket (...).

Fredag 7. maj 2021

Kl. 0630 Der blev oprettet observation mod udfaldsvejene fra bopælen. Der var ingen aktivitet at se omkring ejendommen. Alle dyrene var ude og porten til garagebygningen var lukket (...)
Kl. 0713 Der blev set aktivitet omkring garagebygningen og kort efter blev porten åbnet. Det var Skl. (...). Nogle minutter senere blev [bil1] observeret omkring ... Kirke på vej mod ... vej (...). Den fortsatte til ... vej og syd på mod [by] (...).

Kl. 0737 ankom [bil1] til ... gade i [by], hvor Skl. steg ud af køretøjet og åbnede bagsmækken. Efterfølgende gik skl. mod [skole]. Han var iført blazer og skjorte. Kort efter var han retur ved køretøjet igen og kørte fra stedet (...). Han kørte ud af [by] ad ... vej.

Kl. 0752 Skl. holdt nu ind på en rasteplads ved kilometermærke ..., hvor han formentlig var ude at tisse. Derefter fortsatte han (...).

Kl. 0759 drejede han af ved [by] og der var umiddelbart tab. Ca. 5 minutter efter blev [bil1] set holdende forladt ved ... VVS, ... (...).

Kl. 0945 Skl. kørte fra stedet igen (...). Han kørte direkte mod [by] og Kl. 0955 ankom han til ... vej ..., hvor han parkerede bag firmaet, udenfor gården. Han gik fra bilen mod firmaet (...).

Kl. 1136 kørte Skl. fra arbejdspladsen (...). Han var kortvarigt ved [købmand] (...), inden han

Kl. 1151 ankom til bopælen, hvor [bil1] blev kørt ind i garagebygningen. Skl. gik efterfølgende til hovedbygningen (...).

Kl. 1500 Ved spotcheck på ejendommen i perioden fra kl. 1200 til 1500 blev der ikke konstateret aktivitet. Der var i løbet af dagen kraftige regnbyger!

Observationen blev afbrudt.

Lige som ved observationen i uge sås skl. at bevæge sig uden synlige fysiske begrænsninger. Han kunne gå til fods, køre bil og arbejde på kontor. Han blev også fuldt ud til forskellige kundeBesøg, hvorefter han var i stand til at arbejde på hans kontor efterfølgende.

Han sås på intet tidspunkt med ansigtsudtryk der indicerede smerte og tog ingen særlige hensyn til hans ryg når han bukkede sig ned eller skulle løfte noget ind i hans bil mv.. Han sås ej heller anvende hjælpemidler af nogen art.

... Observationen er udført i perioden fra 28. juni til 2. juli 2021. Observationen blev udført af ...

Mandag d. 28. juni 2021

Kl. 0630 Der blev oprettet observation omkring bopælen (...).

Kl. 0726 ..., [bil1] – herefter omtalt [bil1] kom kørende ad ... vej mod ... vej. Det var FT (...) og

Kl. 0730 ankom han til arbejdspladsen, ..., hvor han parkerede på p-pladsen på bagsiden af bygningen (...).

Kl. 0806 Ovenlysvinduet på firmaadressen stod vidt åbent (...).

Kl. 0924 [bil1] kørte fra firmaadressen mod [by] (...).

Kl. 0940 FT var kommet til [by] og parkerede nu på ... gade ud for skolen. Han steg ud og [et barn] steg også ud af bilen. FT Smurte noget kunne være solcreme på [barnet]. På et tidspunkt sad han i hugsiddende stilling, mens han smurte [barnet] ind. Herefter gik de mod skolen. Kort tid efter kom FT retur, satte sig i bilen og kørte fra stedet (...).

Kl. 0952 FT ankom nu til [virksomhed], ... forhandler på ... vej ... i [by]. Efter et par minutter kørte han fra stedet igen. Han kørte til den nærliggende ... vej, hvor han kørte til bagsiden af adressen ... vej Her parkerede han ved en port. Der stod ikke noget firmanavn, men det var muligvis ved [andet firma] (...).

Kl. 1033 FT kørte fra stedet igen. Han kørte ud af [by] mod [anden by]. (...)

Kl. 1043 kørte han fra ... vej mod bopælen ad ... vej, hvor han blev sluppet (...).

Kl. 1239 Der kunne ses en mandsperson ved ejendommen. Det så ud som om, at personen brugte en højtryksrenser, idet der stod en tågesky omkring. (...)

Kl. 1413 [bil1] kørte ad ... vej mod [by] (...).

Kl. 1428 ankom FT til ... gade ved skolen. FT steg ud og gik mod skolen. Han var iført en lys t-shirt med en ... på ryggen og mørke shorts (...). Et par minutter efter kom han og [et barn] retur til køretøjet og kort efter kørte de fra stedet (...).

Kl. 1435 De kørte ind ad ... Alle og parkerede ved stationen. Derefter gik FT og [barnet] til perron 1 via trapperne fra gangbroen over jernbanen. FT gik normalt på trapperne. Her satte de sig på perronen, selv om der var bænke opsat. På et tidspunkt rejste FT sig og gik til en skraldespand. Da han kom tilbage, satte han sig helt ned på bagdelen igen på perronen, uden at støtte til noget med hænderne (...).

Kl. 1503 Der ankom et tog til perron 1 og samtidig sås en ældre kvinde med hvidt hår, som FT og [barnet] tog imod med kram. Kvinden medbragte en trolleykuffert. Da de kort efter gik fra stedet, trak FT kufferten. De gik til den modsatte ende af perronen, hvor der var elevator op til gangbroen. På vej til elevatoren pegede FT flere gange med højre hånd over hovedhøjde. De benyttede elevatoren op til gangbroen og de tog igen elevatoren ned til p-området, hvor [bil1] stod parkeret (Alle). Da de gik fra elevatoren mod [bil1], var det [barnet], der trak den ældre dames kuffert. FT bar en mindre brun taske over venstre skulder (...).

Kl. 1512 kørte de fra stationen igen (...). De kørte ud af [by] mod bopælen (...).

Kl. 1530 var [bil1] tabt af syne omkring [by], men

Kl. 1537 blev køretøjet spottet igen, da det holdt parkeret ved [købmand] i [by]. Kort tid efter sås FT komme gående mod køretøjet.

Kl. 1545 kørte de fra stedet (...).

Kl. 1554 [bil1] ankom nu til bopælen. Den blev kørt direkte ind i en garage (...).

Kl. 1700 Observationen blev afsluttet.

Tirsdag d. 29. juni 2021

Kl. 0657 Der blev oprettet observation omkring bopælen. Der kunne ikke ses aktivitet. Porten til garagen var lukket og porten til laden stod på klem (...).

Kl. 0805 Garageporten var nu åben og nogle minutter senere var der aktivitet på gårdspladsen. (...)

Kl. 0816 kørte [bil1] ud fra garagen efter der kort forinden var gået 4-5 mennesker derind (...).

Kl. 0826 blev både [bil1] og [bil2] observeret kørende ad ... vej mod ... vej. Det var tilsyneladende kun konen, der sad i [bil2], mens der var set flere personer i [bil1] og FT var fører af denne (...). De kørte til ... vej og drejede t.h. mod [by]. De fortsatte derefter sydpå ad rute (...).

Kl. 0951 Begge køretøjer ankom nu til [aktivitetspark] i [by], hvor de parkerede ved siden af hinanden på P1. Efterfølgende løftede FT klapvognen ud fra bagagerummet på [bil1] og klappede den op. I den forbindelse satte han sig flere gange – uden synlige smerter eller gener - ned i hugsiddende stilling, og rejste sig efterfølgende op uden besvær. Han så spændstig og smidig ud. Så tog han det lille barn ud fra bilen og stod med det på højre arm. Han satte barnet i klapvognen. FT var iført en ... skjorte og ... shorts. Ud over FT var en kvinde, ... børn og den ældre dame, som de hentedede ved stationen i [by], til stede (...).

Kl. 1032 Efter at være kommet ind i [aktivitetspark], havde FT nu gået med det lille barn på skuldrene i 3-4 minutter og satte det nu ned igen. Efterfølgende stillede han sig på en plade og hoppede med barnet. Jo højere man hoppede, jo højere lyd kom der fra maskinen. (...)

Kl. 1040 FT havde stået med mobiltelefonen i venstre hånd og filmet i nogle minutter. Samtidig vinkede han med højre hånd, som blev holdt over hovedhøjde (...).

Kl. 1109 FT havde gået lidt rundt for sig selv. FT var nu kommet retur til de andre med et par kopper kaffe (...). Han gik efterfølgende til et toilet, sammen med barnet i klapvogn. Her løftede han barnet ud af klapvognen og bar det ind på toilettet. Kort efter kom han ud igen, stadig bærende på barnet. Han bukkede sig forover, mens han satte barnet i klapvognen (...).

Kl. 1125 De var gået til '...-området', hvor FT nu gik med det lille barn på højre arm (...).

Kl. 1131 De var gået ind i '...-området', hvor FT prøvede en meget langsom karrusel. Da han gik fra karussellen, bar han det lille barn på højre arm (...).

Kl. 1134 FT satte sig hurtigt ned i hugsiddende stilling og havde fat inden under klapvognen, som han trak/skubbede rundt på. Han rejste sig efterfølgende lige så hurtigt og ubesværet, uden at støtte til noget med hænderne.

Kl. 1139 løftede han barnet ud af klapvognen (...).

Kl. 1202 De satte sig ved et bord ved '...-området' og spiste medbragt mad. ...

Kl. 1220 FT løftede barnet op og satte det i klapvognen. Efterfølgende løftede han det op igen og rakte det frem i halvstrakte arme imod bordet, hvor de havde siddet. Lidt efter gik FT, den ældre dame og [det største barn] fra stedet. De gik til et toilet (...).

Kl. 1231 var de retur ved kvinden og de andre børn. Et par minutter efter gik FT fra stedet, sammen

med barnet i klapvognen. Han skubbede klapvognen foran sig og trak thermo kassen bag sig (...). Han gik ud fra [aktivitetsparken] og til [bil1]. Her løftede han termokassen ind bag i bilen. Efterfølgende tog han barnet hen foran bilen, hvor barnet tissede. Han stod foroverbøjet og løftede barnet, mens det tissede. Efterfølgende løftede han barnet op i klapvognen og kørte derefter mod indgangen igen, mens han talte i mobiltelefon (...). Ved indgangen skubbede han klapvognen under en bøjle og gik derefter selv foroverbøjet under samme bøjle (...).

Kl. 1258 På vej retur til de andre, gik FT med klapvognen. Han stoppede flere gange op og lænede sig ind over klapvognen, for tilsyneladende at se, om barnet sov. Efterfølgende stod han helt foroverbøjet 'ned' i klapvognen i ca. et minut, måske for at få barnet til at sove (...).

Kl. 1305 FT gik stadig rundt med klapvognen, måske i et forsøg på at få barnet til at sove. Lidt efter satte han sig igen ned i hugsiddende stilling ved siden af klapvognen og tog billeder af barnet. Han sad helt nede i hugsiddende i måske 30-40 sekunder og rejste sig efterfølgende hurtigt og ubesværet op, uden støtte (...).

Kl. 1313 FT løftede nu barnet op af klapvognen og gik med det på højre arm, inden han satte det ned på jorden. Kort efter tog han barnet op på højre arm igen og gik op ad en trappe med ca. 10 trin. Så gik de hen og stillede sig i kø til en ..., der kørte rundt i parken. Først da de var kommet ombord og sat sig ned, satte han barnet på skødet. Han havde haft det på højre arm i ca. 2 minutter (...).

Kl. 1328 gik FT igen med barnet på højre arm (...).

Kl. 1335 var FT helt nede i hugsiddende igen ved klapvognen. Han rejste sig igen ubesværet efterfølgende (...).

Kl. 1342 var FT igen hurtigt nede i hugsiddende og oppe igen uden at støtte med hænderne (...). Efterfølgende bar han barnet på højre arm og først ca. 2 minutter efter, satte han barnet i skødet, efter at have sat sig i en 'bil i ... -området' (...). Efter turen løftede han igen barnet op på højre arm. Han gik fra stedet med barnet på armen. De gik hen til den ældre dame (...).

Kl. 1350 kort efter gik de nu op til en ... bod. Han bar igen barnet på højre arm. Lidt efter løftede han barnet fra armen og op på skuldrene, hvor det sad, mens han og konen stod i kø – og købte FT gik efterfølgende flere gange ned til bordet med ..., hvor den ældre dame sad. Anden gang blev FT ved bordet og løftede barnet fra skuldrene og ned, ved at tage fat med begge sine hænder, under hver arm på barnet. Han strakte derefter armene lodret op, så han kunne løfte barnet over hovedet og om i favnen. Barnet sprællede med benene, da han bar det foran sig. På det tidspunkt havde han båret barnet i 5-6 minutter. Dokumenteret med video: (Video: ...) og (Video: ...)

[Billede]

[Billede]

Kl. 1414 FT løftede nu barnet ned i klapvognen. Han stod bukket ned i klapvognen, måske for at sætte barnet fast.

Kl. 1418 FT var igen hurtigt nede i hugsiddende og oppe igen. Kort efter gik de alle fra stedet, hvor de havde spist, undtagen den ældre dame. Da de var nået ca. 50 meter væk, kom FT gående hur-

tigt tilbage med klapvognen. Han gik til et toilet ca. 50 m på den anden side af, hvor de havde spist ... (...).

Kl. 1427 FT var igen ude fra toilettet og gik retur ad samme vej han var kommet fra. Han stoppede op og satte sig igen hurtigt ned i hugsiddende stilling foran klapvognen. Så fandt han nogle servietter eller lign. under vognen og tørrede barnet i ansigtet med den (...).

Kl. 1439 FT og et af børnene stillede sig i kø til at sejle med en båd med påmonteret vandpistoler/kanoner.

Rundt om 'søen' var der nogle lignende vandpistoler, som andre gæster kunne sprøjte på båden med. Ombord på båden var FT meget aktiv omkring vandpistolen, der virkede ved at man drejede på et håndtag. Da de var kommet i land, løb han grinende hen og betjente en af vandpistolerne på land på samme måde. Han var meget aktiv og ivrig og folk omkring ham lagde mærke til det. Dokumenteret på video som følger: (Video: ...) og (Video: ...)

[Billeder]

Kl. 1457 FT havde været lidt alene med barnet i klapvognen. Han gik nu ind på et toilet med barnet løftet op på højre arm. Et par minutter efter kom han bærende ud med barnet igen på højre arm og satte det ned i klapvognen (...).

Kl. 1510 FT havde stået og ventet på konen i nogle minutter. Han havde i perioden knælet ned i hugsiddende flere gange (...). Dokumenteret på video (Video: ...).

[Billede]

Kl. 1523 kom de tilbage til den ældre kvinde. Hun rejste sig og de gik alle mod indgangen. Her var FT kort inde i 'information- og bank' og gik efterfølgende ud gennem portene til [aktivitetsparken]. Han satte sig udenfor indgangen og ventede på de andre. Han gik til et toilet udenfor indgangen (...).

Kl. 1539 Den ældre dame og FT kom nu tilbage til [bil1]. FT skubbede klapvognen med den mindste i. Da de var kommet retur, begyndte FT at flytte ting fra [bil1] til [bil2]. Han tog bl.a. termokassen, noget tøj, barnesæder m.m. Så tog han barnet fra klapvognen og løftede det ind på bagsædet af [bil1]. Efterfølgende klappede han klapvognen sammen og løftede den ind i bagagerummet på [bil1]. Derefter kom han igen bærende med det lille barn, som formentlig blev sat ind i [bil2]. Dokumenteret på video som følger: (Video ...), (Video ...) samt (Video ...)

[Billeder]

Kl. 1551 kørte begge biler fra stedet. De kørte ned til en p-automat omkring indgangspartiet til [aktivitetsparken], hvor de formentlig indløste p-billetter. (...)

Kl. 1554 kørte de fra stedet (...).

Kl. 1716 [bil1] kørte nu fra ... vej ad ... vej mod bopælen (...). Observationen blev afsluttet.

Onsdag d. 30. juni 2021

Kl. 0653 Der blev oprettet observation omkring bopælen. FT sås med en spand, og som han hældte indholdet ud fra omkring (...).

Kl. 0737 [bil1] kom kørende ad ... vej mod ... vej. Det var FT der var fører (...). Han kørte t.h. ad ... vej mod [by] (...).

Kl. 0755 parkerede han på p-pladsen ved ... centret ud for ... i [by]. Han steg ud af bilen og gik mod ... på den modsatte side af vejen, mens han talte i telefon. Han havde jakke, skjorte og mørke bukser på. (...). Han fortsatte langsomt foran ... og det kunne se ud som om, at han blev guidet via telefonen. Så gik han ind gennem porten til ... vej 12 – en 10-12 etages ejendom, der var under totalrenovering. Der var fyldt med håndværkere. Inde i gården forsvandt han i venstre side (...).

Kl. 0919 FT sås kortvarigt udenfor bygningen ud mod ... vej i selskab med 5-6 andre personer. Det var muligvis en besigtigelse af bygningen, som de var i gang med. Kort efter var de retur i bygning-

gen. Ca. 5 minutter efter var de kortvarigt ude igen og gik retur til et lokale, hvor i der tidligere var set en del andre personer (...).

Kl. 0958 FT kom ud fra bygningen. Han gik i retning af [bil1], mens han talte i telefon (...). Da han lidt efter ankom til bilen, kørte han fra stedet ud af byen mod [by] (Alle).

Kl. 1015 FT kørte nu ind i gården til ... gaden Kort efter kom han gående ud og gik ind til dyrlægen på samme adresse (...). Et par minutter efter kom han ud igen og han kørte derefter til [købmand], ..., hvor han kort efter gik ind, bærende på en sort sammenfoldet indkøbspose (...).

Kl. 1029 FT kom gående ud fra [købmand]. Han havde den sorte nu fyldte indkøbspose i den ene hånd og endnu en fyldt indkøbspose i den anden hånd. Kort efter kørte han fra stedet mod bopælen (...).

Kl. 1033 FT drejede ad ... vej mod bopælen og blev sluppet (...).

Kl. 1136 FT kom kørende i en rød traktor med alle ... børn i førerhuset. De kørte ad ... vej syd for ejendommen mod øst. Traktoren drejede ind på FT's grund ned langs bevoksningen sydøst for ejendommen (...). Et stykke tid efter blev der set en lignende rød traktor parkeret i den åbentstående lade til ... vej ..., som ligger i forlængelse af det spor, som FT tidligere kørte ind af. (...)

Kl. 1214 Der sad flere personer ved et bord på gårdspladsen (...).

Kl. 1530 Der sås to personer gå på gårdspladsen (...).

Kl. 1700 Der var gennem eftermiddagen lavet gentagne spottjek – ud over de nævnte – uden at se aktivitet.

Nu var garageporten lukket og der kunne ikke ses aktivitet på ejendommen.

Observationen blev afbrudt.

Torsdag d. 1. juli 2021

Kl. 0646 Der blev oprettet observation omkring bopælen. FT kom gående fra [dyrene] med en sort spand. [Dyrene] sås på rampen til den røde kreaturvogn, der holdt i deres indhegning (...).

Kl. 0834 Der var ingen kendte køretøjer ved firmaadressen ... (...).

Kl. 1131 Efter gentagne spottjek omkring adressen, hvor der havde set meget stille ud, blev firmaadressen tjekket igen. Det blev konstateret, at [bil1] nu holdt parkeret i gården bag bygningen. Den holdt til højre i gården, parkeret, så den spærrede for 3-4 andre biler, der var parkeret på stedet. Det må derfor formodes, at den var ankommet som en af de sidste (...).

Kl. 1421 FT kørte nu fra stedet i [bil1] (...). Han kørte til ... center på ... vej og parkerede bilen udenfor p-pladsen, foran hallen. Bagsmækken var kortvarigt åben, men det blev ikke set, hvor FT gik hen (...).

Kl. 1427 FT kom nu løbende fra hallen. Han var iført ... t-shirt og ... shorts. Han løb ad en cykelsti parallelt med ... vej til ... bakken. Så drejede han t.v. ad denne og fortsatte ud af byen til ... vej. Han fortsatte ad ... vej til ..., hvor han krydsede ... vej og løb ud af en sti på sydsiden af Han fulgte stien ud til ... og løb over ... via dæmningen og videre ad ... stien, der går op langs ... vej. Han fortsatte ad stien retur til [by] og videre over ... vej og ... bakken og (...). Dokumenteret flere gange undervejs på video, som ses herunder som følger: (Video ...), (Video ...), (Video ...), (Video ...), (Video ...) og (Video ...)

[Billeder]

Kl. 1513 kom han retur til bilen. Her åbnede han kortvarigt højre sidedør og efterfølgende gik han hen og snakkede med en mand, der stod og var ved at rengøre hallens gavl (...).

Løberuten er efterfølgende opmålt via.dk til ikke under 7,6 km.

[Billede af opmåling]

Kl. 1522 FT gik fra stedet og ind i ... center via indgang ... (...).

Kl. 1542 FT blev set i et ... center på 1. sal i bygningen. Han lå/sad i en træningsmaskine, men det kunne ikke ses, hvad det var for en maskine. Umiddelbart efter forlod han lokalet (...).

- Kl. 1544 Han kom gående ud fra hallen. Han havde stadig træningstøj på og bar noget tøj og en sort taske i højre hånd. Han gik til [bil1], satte sig ind og kørte kort efter fra stedet (...).
- Kl. 1549 kørte FT ad ... vej mod bopælen og blev sluppet (...).
- Kl. 1604 Garageporten sås åben på ejendommen. Der kunne ikke ses nogen personer (...).
- Kl. 1639 FT kom kørende i en traktor med frontlæsser. Han kørte ind i indhegningen med [dyr]. Efterfølgende kunne det ses, at han stod og gravede med en håndskovl ved et af hjulene på den røde kreaturvogn, der holdt inde i indhegningen. Så blev vognen trukket ca. en meter fremad med traktoren. FT sås siddende på hug ved kreaturvognens anhængertræk. Efterfølgende åbnede FT bagsmækken på kreaturvognen. (...)
- Kl. 1652 blev traktoren kørt ind i maskinhallen igen. Efterfølgende sås FT inde ved [dyrene] (...)
- Kl. 1659 FT sås gå mod hovedhuset.
- Kl. 1720 Observationen blev afsluttet.

Fredag d. 2. juli 2021

- Kl. 0640 Der blev oprettet observation omkring bopælen. FT blev set på gårdspladsen, hvor han gik ind i garagebygningen. Kort efter kom han ud via garageporten, som var blevet åbnet. Han gik ned til indhegningen med [dyr] og kort efter sås der [dyr] i indhegningen. FT bevægede sig op ad rampen til den røde kreaturvogn. Lidt efter gik han retur mod bygningen med en sort spand i hånden (...).
- Kl. 0724 [bil1] kom kørende ad ... vej mod ... vej. Det var FT (...). Han kørte t.h. ad ... vej mod [by].
- Kl. 0742 [bil1] var nu ankommet til ... vej i [by] ved skolen. FT stod udenfor bilen iført hvid skjorte (...). Kort efter kom han retur til bilen og kørte fra stedet. Han kørte lidt rundt i [by] og
- Kl. 0751 kørte han ad ... vej ind i et blindt område (...).
- Kl. 0806 stod FT på gårdspladsen til ... vej ..., ... firmaet ... og talte i telefon (...).
- Kl. 0907 FT kørte fra stedt igen ud af [by] mod [anden by] ad ... vej. Han fortsatte forbi bopælen og
- Kl. 0926 holdt han ind på en rastepads. Nogle minutter senere fortsatte han nord på (...).
- Kl. 0938 FT kørte nu ind på en lidt større gård, hvor taget var ved at blive renoveret. Det var på adressen Her parkerede han [bil1] (...).
- Kl. 1022 kørte han fra stedet igen, retur ad hovedvejen mod syd (...).
- Kl. 1047 [bil1] kørte nu ind til arbejdspladsen, ... (...).
- Kl. 1311 FT forlod nu arbejdspladsen han kørte ud af [by] mod syd (...).
- Kl. 1323 Han kørte nu ind til firmaet ..., ... vej ... i [by] (...). Kort efter blev han set stående foran bilen og tale telefon.
- Kl. 1332 kørte han fra stedet igen (...).
- Kl. 1335 kørte han ind til [dagligvarebutik] på ... Vej. Han tog en indkøbsvogn og gik ind medbringende et par tomme indkøbsposer (...).
- Kl. 1357 FT kom ud fra [dagligvarebutik] igen. Han skubbede indkøbsvognen hen til bilen, hvor bagsmækken blev åbnet. Så løftede han tre fyldte indkøbsposer ind i bagagerummet – en ad gangen. Han holdt dem i næsten strakte arme foran kroppen, når han satte dem ind. Han havde endvidere en stor rulle køkkenrulle eller lign. (...) – dokumenteret på video som følger: (Video: ...) [Billede]
- Efterfølgende kørte han fra stedet den korte vej til [supermarked], hvor han et par minutter efter gik ind i butikken (...).
- Kl. 1405 FT kom ud igen. Han bar en fyldt indkøbspose i højre hånd, som blev lagt i bagagerummet. Efterfølgende åbnede han højre sidedøre på bilen og tog noget der lignede ... kulsyrepatroner og lagde i bagagerummet. Så satte han sig i bilen og kørte fra stedet (...) – dokumenteret på video (Video: ...) [Billede]

Kl. 1411 FT ankom nu til ... vej ved skolen, hvor han parkerede og gik ind (...).

Kl. 1419 kom han ud igen. Bagsmækken var kortvarigt åben, inden han kørte fra stedet (...).

Kl. 1425 [bil1] kørte nu ind til [byggemarked] på ... vej 4 minutter senere kom han ud med nogle vare mærket Herefter kørte han fra stedet (...). Han kørte ud af [by] ad ... vej mod bopælen.

Kl. 1443 drejede han t.v. ad ... vej mod bopælen og blev sluppet (...).

Kl. 1508 FT sås på ejendommen, hvor han gik ned mod [dyre]indhegningen sammen med et barn. Et par minutter efter gik han retur mod bygningerne (...). Det blev bemærket, at portene til maskinhuset var lukket nu (...).

Kl. 1541 Observationen blev afsluttet."

Af forsikringsbetingelser nr. 5162 fremgår bl.a.:

"Afsnit 2. Regulativ for præmiefritagelse og invalideydelser (invaliderente/invalidesum)

Såfremt forsikringen er oprettet med ret til udbetaling ved nedsættelse af arbejdsevnen og/eller præmiefritagelse, gælder følgende regler:

...

17. Hvornår anses arbejdsevnen for nedsat?

Arbejdsevnen anses for nedsat, hvis forsikredes evne til at erhverve indkomst ved personlig arbejdsindsats på grund af sygdom eller ulykkestilfælde, uden at det skyldes forsæt, nedsættes til 1/3 eller

derunder af den fulde arbejdsevne.

Nedsættelse af arbejdsevnen, der berettiger til udbetaling af invaliderente og/eller præmiefritagelse, foreligger, når den forsikrede ved personlig arbejdsindsats ikke længere vurderes at være i stand til - bedømt under hensyn til hans nuværende tilstand, uddannelse og tidligere virksomhed – at tjene mere end 1/3 af, hvad der i samme egn er sædvanligt for fuldt arbejdsdygtige personer med lignende uddannelse og alder.

Ved vurderingen af forsikredes indkomstmuligheder ved personlig arbejdsindsats tages der ikke hensyn til situationen på arbejdsmarkedet eller anden konjunkturpåvirkning.

Udbetaling af invalidesum forudsætter, at nedsættelsen af den forsikredes arbejdsevne til 1/3 eller

derunder skønnes at være af varig karakter. Det skal derfor være overvejende sandsynligt, at arbejdsevnen - trods lægelig behandling, omskoling, optræning eller uddannelse - er og fortsat må anses for at være nedsat til 1/3 eller derunder.

18. Invalideydelsens og/eller præmiefritagelsens ikrafttræden og ophør

Udbetaling af invalideydelse og/eller præmiefritagelse får virkning fra den dag, nedsættelsen af arbejdsevnen har været uafbrudt i 3 måneder.

...

Anses arbejdsudygtigheden som længerevarende eller varig, og har forsikredes tilstand stabiliseret sig i et sådant omfang, at den fremtidige arbejdsevne kan vurderes, foretages en vurdering af forsikredes generelle arbejdsevne, herunder en vurdering af, hvorvidt forsikrede anses for egnet til revalidering/ omskoling.

Hvis forsikrede anses for egnet til revalidering/omskoling, der forventes at sætte forsikrede i stand til at opretholde erhvervsindkomst, anses forsikredes arbejdsevne ikke for nedsat til 1/3 eller derunder. Hel eller delvis udbetaling af invalideydelse og/eller- præmiefritagelse kan dog eventuelt ske efter nærmere aftale med selskabet for revalidering-/omskolingsperioden eller en del af perioden. ...

Den omstændighed, at der tilkendes offentlig førtidspension, giver ikke i sig selv ret til invalideydelse.

Genvindes arbejdsevnen i en sådan grad, at forudsætningen for ydelserne ikke er til stede, genoptages præmiebetalingen, og en påbegyndt udbetaling af invaliderente ophører."

Selskabets observationsvideoer fra 1/7 og 2/7 2021 har været forevist for sekretariatet.

Nævnet udtaler:

Klageren, som er født i 1970'erne, fik en piskesmældslæsion den 17/11 2012 og en diskusprolaps i ryggen den 6/11 2014. Han var fuldtidssygemeldt fra 6/11 2014 til 19/11 2014, hvor han genoptog sit arbejde på nedsat tid, ca. 2-3 timer dagligt. Fra den 10/12 2014 til den 23/12 2014 holdt han fædreorlov og genoptog sit arbejde på deltid, ca. 2-3 timer dagligt, frem til 9/2 2015, hvor han igen blev sygemeldt på fuld tid som følge af rygsmerter. Han blev opereret for diskusprolaps 26/2 2015 og genoptog sit arbejde i midten af marts 2015 med 2-3 timer dagligt. I august 2015 forsøgte han at øge sin arbejdstid, hvor han arbejdede 20-25 timer om ugen. Fra 15/4 2016 til 15/6 2018 arbejdede han som ansat, 10 timer om ugen. Pr. 20/12 2017 blev klageren visiteret til fleksjob med skånehensyn i form af nedsat tid, ikke tungt fysisk belastende arbejde, ikke rygbelastende arbejde, ikke foroverbøjede arbejdsstillinger og behov for varierende arbejdsstillinger. Klageren ønskede dog ikke fleksjob, da han ønskede at være selvstændig. Fra 16/6 2018 har han arbejdet 10 timer om ugen som selvstændig.

Selskabet har ydet fuld dækning ved tab af erhvervsevne samt præmiefritagelse fra 6/2 2015 til 22/3 2015, halv dækning for perioden fra 22/3 2015 til 1/11 2015 samt fuld dækning og præmiefritagelse fra den 1/11 2015 til 1/9 2021.

Klageren kræver fortsat dækning ved tab af erhvervsevne og præmiefritagelse. Han har anført, at hans erhvervsevne er nedsat til 1/3 af fuld erhvervsevne, subsidiært at hans erhvervsevne er nedsat med mindst halvdelen som følge af gener efter piskesmæld og diskusprolaps i ryggen. Hans helbredstilstand har været stationær i en længere årrække, og der ikke er indtrådt en forbedring. I relation til selskabets observationer har han anført, at observationerne ikke viser, at

han ofte ligger i sin seng for at restituere, og at han tager store mængder smertestillende medicin. Under turen til aktivitetspark havde han taget smertestillende medicin for at kunne deltage i dagens aktiviteter. I forhold til det udførte arbejde på klagerens ejendom viser observationerne, at han kun udfører disse arbejdsopgaver ganske få dage, at opgaverne i det væsentlige udføres ved hjælp af en maskine, ligesom udførelsen af de enkelte arbejdsopgaver tager ganske kort tid (maksimalt 30 minutter). I forhold til at virksomhedens omsætning er steget, har klageren anført, at dette ikke indebærer, at han arbejder mere end 10 timer ugentligt. Omsætningsstigningen er alene en konsekvens af, at han har tilkøbt kontorhjælp, og at han gennem sit arbejde har fået en større kundemasse. I forhold til klagerens virksomhed har han anført, at driften varetages af en maskinstation samt ved venners og familiens hjælp. Han udfører kun i underordnet omfang arbejde på ejendommen, og det består primært i tilsyn. Klagerens ægtefælle tager sig af det hårde fysiske arbejde. I relation til bestyrelsesarbejde har klageren anført, at han i den ene bestyrelsespost deltager i 3-4 bestyrelsesmøder årligt af 2-3 timers varighed, og at han kan hvile sig under og efter bestyrelsesmøderne. I forhold til bestyrelsespost i andet selskab har han anført, at han ophørte hermed i 2020, at arbejdet bestod i at udarbejde og godkende regnskabet udført af ekstern revisor, og at han anvendte cirka 1 time årligt herpå. I forhold til tredje bestyrelsespost er det anført, at han udtrådte af bestyrelsen i marts 2019, at arbejdet bestod i 5 årlige bestyrelsesmøder af 3 timers varighed, og at han anvendte cirka 20 timer årligt herpå.

Klageren har videre anført, at han er opereret for lyskebrok i 2021, er opereret i højre albue i november 2021, og at han i marts 2022 skulle opereres i venstre skulder og udredes for mulig gigt i fingrene på højre hånd. Klageren kræver desuden, at selskabet indhenter en ny speciallægeerklæring til belysning af hans helbredstilstand.

Selskabet har afvist at yde dækning fra den 1/9 2021, da klageren ikke har bevist, at hans generelle erhvervsevne er nedsat med mindst halvdelen eller med 2/3. Selskabet har anført, at det på baggrund af observationerne må lægges til grund, at klagerens samlede arbejdstid overstiger 10 timer om ugen. Ved observationerne har han udført rygbelastende arbejde på sin ejendom, og han har ikke på noget tidspunkt under observationerne udvist rygbeskyttende adfærd eller

vist smertepræg under sine aktiviteter. Klageren har på adskillige observationsdage udført aktiviteter, som er i direkte modstrid med klagerens egne oplysninger. Selskabet har også anført, at klagerens virksomhed har været i en positiv udvikling, da bruttofortjenesten i virksomheden er steget med ca. 30 % i regnskabsåret 2020.

Der er enighed mellem parterne om, at klager er omfattet af en pensionsordning med visse fordele, hvor forsikringens krav om, at den generelle erhvervsevne skal være nedsat med 2/3, før der er ret til ydelser og præmiefritagelse, er afløst af en dækning, hvorefter der ved 50 % erhvervsudygtighed udbetales 50 % ydelser uden præmiefritagelse.

Af neurokirurgisk speciallægeerklæring af 15/4 2018 fremgår det, at "Konklusion: Skadelidte har siden symptomdebut 05.11.14 haft smerter med udstråling til venstre ben på trods af at der er fjernet en discusprolaps mellem 4. og 5. lændehvirvel på venstre side og også foretaget yderligere frilægning af nerverne der og også stabilisering af lænden. Der har igennem de sidste 1 ½ år ikke været nogen bedring i tilstanden og den må opfattes som værende stationær. Vedrørende de specifikke spørgsmål kan jeg oplyse: 1. De kroniske smerter bevirker at skadelidte i perioder kan være mere irritabel og med nedsat toleranceevne i forhold til normalt, men ellers er der ikke nogen kognitiv eller psykisk påvirkning. Vedrørende skadelidtes fysiske funktionsniveau og funktionsevne er det sådan, at ved forsøg på fysisk belastende arbejdsopgaver, kommer der en klar forværring af de beskrevne lændesmerter og bensmerter. Har behov for hyppige arbejdsstillingsskift for at kunne klare sit arbejde. Som tilstanden er nu føler skadelidte ikke, at han på nogen måder kan øge arbejdsintensiteten til mere end 2 timer om dagen, idet der da kommer forværring af generne. 2. Som beskrevet er der ikke sket nogen bedring i skadelidtes tilstand gennem de sidste 1 ½ år, udover at der nu er kommet problemer med smerter fra tennisalbue på venstre side, for hvilket der er planlagt operation 16.04.18. 3. Skadelidte angiver at han nu har fået minimeret sin bilkørsel væsentligt. Har kun 8 km. til sit arbejde. Har sørget for primært at have kunder i lokalområdet og hvorfor der ikke er behov for at køre væsentligt i arbejdet. Han mener selv at have minimeret bilkørsel meget nu. Har også arrangeret det således, at kunder ofte kommer til skadelidte i stedet for at han skal køre til dem. 4. Vedrørende

beskrivelse af en typisk uges og weekends forløb, oplyser skadelidte at han normalt på hverdage står op om morgenen, afleverer børnene i ..., som ligger tæt ved skadelidtes arbejdsplads. Kører dertil i bil. Arbejder herefter 2 timer og kører da hjem og hviler sig. Forsøger at træne rygmuskulaturen først på eftermiddagen. Henter herefter sine børn. Hjælper til med madlavning om aftenen. Hygger sig med sine børn i løbet af eftermiddagen og aftenen. Hjælper med at tage børn til ... i løbet af ugen. I weekenden angiver skadelidte primært at slappe af så meget som muligt. Undgår besværligt havearbejde ud over græsslåning, som foretages ved brug af havetraktor ... 6. Diagnose: DM51.1D følger efter operation for discusprolaps mellem 4. og 5. lændehvirvel på venstre side. Diagnose: DS13.4 følger efter forvridning i halshvirvelsøjlen. 7. Jeg mener ikke at der er mulighed for at tilbyde yderligere behandlingstiltag, ud over den træning, som skadelidte gennemgår dagligt både af nakke- og rygmuskulaturen og også den træning han gennemfører med gåture dagligt og også så vidt muligt cykling dagligt. 8. Har selv forsøgt at omskole sig, således at han nu har så lidt fysisk belastende arbejdsopgaver i sit job også hvad angår kørsel i bil".

Af "personlig erklæring" udfyldt af klageren til selskabet af 30/4 2020 fremgår det, at "**Kan dagligt arbejde i: ca. 2 antal timer. Kan ugentligt arbejde: Ca. 10 antal timer ... hvordan er din tilstand siden den sidst afgivne erklæring? Uændret**".

Af "personlig erklæring" udfyldt af klageren til selskabet af 4/5 2021 fremgår det, at "**Kan dagligt arbejde i: ca. 2 antal timer. Kan ugentligt arbejde: Ca. 10 antal timer ... hvordan er din tilstand siden den sidst afgivne erklæring? Forværret**".

Af journalnotat af 31/8 2021 fra egen læge fremgår det, at "Kommer til kons. vedr. rygsmerter ... Fortsat kroniske, daglige rygsmerter med udstråling til ve. ben ... Har indimellem haft smerteopblussen eks. i foråret, Efterflg. i foråret kom tilbage til en situation, som var status quo inden han fik opblussen i smerterne ... Han beretter om uændrede symptomer og herfra har vi heller ikke set nogen ændringer i situationen".

Af journalnotat af 25/11 2021 fra hospital fremgår det, at "Jeg har i dag foretaget fjernelse af den betændte slimsæk svarende til albuesiden. Der er foretaget fjernelse af flere kalkkonkrementer. Du må bevæge albuen frit. Tunge løft og træning med albuen frarådes i 6 uger efter operationen. Som aftalt er der anlagt en blokade svarende til venstre skulder - slimsækken under skulderhøjden. Du skal fortsætte med styrkende øvelser for rotator cuffen. Du vil modtage indkaldelse til kontrol ved mig om ca. 2 måneder".

Selskabet har foretaget observationer af klageren i perioden fra den 22/2 2021 til den 24/2 2021, i perioden fra den 3/5 2021 til den 7/5 2021 og i perioden fra den 28/6 2021 til den 2/7 2021. I observationsmaterialet ses klageren blandt andet være på kontoret mere end ca. 2 timer mange af dagene og samme dage være fysisk aktiv på sin egen ejendom. Han ses blandt andet køre traktor flere gange, fodre dyr og give dem vand samt grave med en håndskovl. Han ses derudover flere gange i observationsperioden bære et barn på armen, løfte et barn og bære et barn på skuldrene. Den 29/6 2021 sås han være fysisk aktiv i mange timer, hvor han var i aktivitetspark med sin familie, og hvor han løftede og bar et barn flere gange, bar et barn på skuldrene og løftede en barnevogn ind og ud af bagagerummet på bil. Endvidere ses han sidde på hug flere gange.

Efter en gennemgang af sagen finder nævnet, at der ikke er grundlag for at kritisere, at selskabet har standset udbetalingen af helbredsbedingede ydelser til klageren pr. 1/9 2021 under henvisning til, at klageren ikke har bevist, at hans helbredsmæssige gener er af et omfang, der godtgør, at hans generelle erhvervsevne er nedsat med mindst halvdelen. Nævnet finder, at sagen er tilstrækkeligt oplyst, og at der ikke er grundlag for at pålægge selskabet at indhente yderligere speciallægeerklæringer.

Nævnet har blandt andet lagt vægt på, at klageren i de fremlagte observationsrapporter ses have et aktivitetsniveau og udføre bevægelser, der går væsentligt ud over de oplysninger om sine gener og aktiviteter, som han har givet ved speciallægeundersøgelser og ved udfyldelse af erklæringer til selskabet. Under observationerne ses klageren således flere gange udføre arbej-

de på sit kontor i mere end 2 timer dagligt og derudover køre på kundebesøg samt udføre fysisk arbejde på sin egen ejendom i form af blandt andet at fodre dyr og køre traktor. Han ses desuden udføre rygbelastende aktiviteter flere gange i form af at løfte og bære børn og løfte klapvogn ud og ind ad bagagerummet på bil.

Nævnet har også lagt vægt på, at klagerens funktionsniveau fremstår bedre end det, der fremgår af sagens øvrige oplysninger, herunder erklæringer til selskabet og i de lægelige og kommunale bilag. Af erklæringer til selskabet af 30/4 2020 og 4/5 2021 samt af speciallægeerklæring af 15/4 2018 fremgår det, at klageren alene så sig i stand til arbejde ca. 10 timer ugentligt, 2 timer dagligt. Det fremgår desuden af speciallægeerklæringen, at "ved forsøg på fysisk belastende arbejdsopgaver, kommer der en klar forværring af de beskrevne lændesmerter og bensmerter", og at klageren havde behov for at køre hjem og hvile sig efter de 2 timers arbejde. Det fremgår yderligere af erklæringen, at klageren oplyste, at han havde fået minimeret sin bilkørsel væsentligt, og at han "har selv forsøgt at omskole sig, således at han nu har så lidt fysisk belastende arbejdsopgaver i sit job også hvad angår kørsel i bil". Af visitation til fleksjob fremgår det desuden, at klageren har skånehensyn i form af blandt andet ikke tungt fysisk belastende arbejde og ikke rygbelastende arbejde.

Det forhold, at klageren er opereret for lyskebrok i 2021, at han er opereret i højre albue for en betændt slimsæk i november 2021, at han i marts 2022 skulle opereres i venstre skulder og at han i marts 2022 skulle udredes for mulig gigt i fingrene på højre hånd, kan ikke føre til andet resultat.

Som følge heraf

b e s t e m m e s :

Klageren får ikke medhold.

Ankenævnet *for* Forsikring

49.

97479

A handwritten signature in blue ink, appearing to read 'Svend Bjerg Hansen', is written over a light blue rectangular background.

Svend Bjerg Hansen